

BERDAN'IN BÜYÜK ANKETİ

BELEDİYE MECLİSİNE KİMLER ÜYE SEÇİLMELİDİRLER?

Günü henüz belli olmamakla beraber, Belediye seçimlerinin yanında yapılması çok kuvvetle muhtemeldir.

Bu münasebetle «Berdan» Milletvekilleri seçimi münasebetiyle başladığı anketin ikinci kısmını okuyucularına takdim ediyor.

Belediye meclisine kimler üye seçilmelidirler?

Bu anketi hazırlamaktaki maksadımız;

Göğülü, bilgili, Belediyecilikten anlıyan;
Doğru, dürüst, birbiriyle anlaşabilecek;
Feragat ve fedakârlıkla çalışabilecek;

Halkın menfaatinin her türlü mülâhazanın üstünde tutacak memleket kıymetlerini bir araya getirebilmek ve teşkil edilebilecek meclislerin en iyisi için hazırlık yapmaktır.

Bizce böyledir

Son günlerde muhalif, müstakil bazı gazete ve dergiler; bazı D.P. mensuplarının türlü taşkınlıklar yaptıklarını, iktidara geçmiş olmanın verdiği sevinçle terbiye sınırlarını aştıklarını, kanun-suz yolsuz bir takım hareketlere tevessül ettiklerini vesile ederek D.P. ye çatmaktadırlar.

Esefle kaydedelim ki, bu kabil taşkınlıklara, bölgemizde de raslanmakta, bazı sapkınlık, tabiri amiyanesiyle kafayı çekerek ve sözde sarhoş olarak, yakışmaz, çirkin, adi sarkıntılıklar yaptıkları görülmektedir.

Biz bu hareketleri katıyın tasvip etmemekle beraber; bu adı zabıta vakalarını vesile ederek D.P. ye tarizlerde bulunanları da hoş görmüyoruz. Çünkü, bunları önlemek ve gereken muameleyi yapmak D.P.den önce emniyet mensuplarının vazifesidir.

Pek tabii olarak kabul etmek lazımdır ki; diğer parti saflarında olduğu gibi, D.P. saflarında da, faydadan çok zarar tevhit eden bir takım düşüğü kimseler yer almış bulunmaktadır. Bunlar, zamanla tasfiye edilecekler, demokrasi anlayışının gerektirdiği terbiye ve e-fendiliğe erişmedikten sonra parti saflarında yer alamayacaklardır.

Görüşümüze göre, ufak tefek seviyesizliklerin tezahürü olan bu kabil hareketler, tenkit vesilesi olsalar bile, bir Partiye mâl edilemezler.

Berdan

Görüşümüze göre, Belediye seçimleri Milletvekilleri seçimlerinden hem daha mühim, hem de daha zordur. Yıkarda sıraladığımız şartları haiz olan insanları bir listede toplamanın müşkilâtını takdir ediyoruz. Bilhassa mevcut partilerin kendi elemanları arasından, yedekleriyle birlikte 52 aday tesbit etmek zorunda oluşu bu müşkilâtı bir kat daha fazlaştıracaktır. Yalnız asil üye-

ler düşünülse bil, partilerin başlıbaşına ideal birer liste tanzim edebileceklerine ve seçimi kazandıkları takdirde, bugünkü durumdan kurtarılmış, görgü ve bilgiye dayanan bir faaliyet gösterebileceklerine ihtimal verilemez.

Unutmamak lazımdır ki, Belediye meclisleri, Başkan ve komisyenları ile bir nevi Büyük Millet Meclisi mahiyeti taşırlar. (Devamı sahife 4 de)

Fecî bir otomobil kazası

Operatör Naim Barutçu'yu kaybettik

1 Haziran 1950 Perşembe günü şöför Tahir'in idaresinde olarak, Tarsus - Mersin istikametinde seyreden, 375 plaka numaralı otomobil, loğluz fabrikası yakınlarında küçük bir köprüünün kenarına çarparak taklisanmış ve derhal alel şarak 5 vatanadaşın fecî bir şekilde ölmesine sebep olmuştur.

Kazanın vukuu sırasında otomobilde şöfürden baş'ta, memleketimizin yetiştirdiği, kıymetli gençlerimizden Doktor Operatör Naim

Barutçu, ayağı alçıda hasta bir çocuk, çocuğun annesi, babası ve aileden bir de başka kadın bulunuyordu.

Neticede hasta çocuk ve babası derhal ölmüştür, kurtarılan diğer dört vatanadaş ağır yaralı oldukları halde Mersin memleket hastahanesine kaldırılmışlar ve fakat bütün ihtimama rağmen maslehesif kurtarılamamışlardır.

Kayıplarımıza, tanrıdan rahmet; kederli ailelerine, baş sağlığı dileriz.

Karar sizindir

Adana D.P. mensuplarının D. P. Başkanı Sayın Celâl Bayar'a takdim edilmek üzere yaptırarak, İçel milletvekillerinden Refik Koraltan'a verdikleri anahtar duymayan, okumayan veya gazetelerde resminin görmeyen kalmamış olsa gerektir.

D.P. lilerin bu hareketi bazı çevrelerde iyi karşılandı, bazı çevrelerde de beğenilmedi. İşin bu tarafı bili, ilgilendirmez. Herkesin bildiği, inandığı bir şey var zahir.

Devamı sahife 4 de

PEK YAKINDA

Bir memur taslağının HATIRATI

Gazetemiz sahip ve yazı işleri müdürü tarafından yapıp bir zihniyetle hazırlanmış olan bu hatırat, aynı zamanda idari ve içtimai hayatımıza hakim olan mütegalibe zihniyeti yer, yer neşterlemekte ve bu fena zihniyeti kökünden kazıma çarelerini araştırmaktadır.

Akier bir üslupla, hiç bir tesir altında kalmaksızın bir çok yara ve dertlerimizizi teşhir edecek olan bu hatıratı merakla bekleyiniz ve mutlaka okuyunuz.

KABAHAH KİMDE?

(Geniş halk tabakalarını. Yeniden elden geçirmeye... İnkân görüyoruz... Ancak Esasını... Asgari haddi indirmek kararındayız.)

Sayın okuyucular! Hükümet programının bütçeye ve tekel maddelerine taalluk eden kısmını, Başbakanımızın dilinden dinlerken, ancak yukarıya sıraladığımız kelimeleri not edebildik.

Bu halin sebebi ne Başbakanın sür'atlı konuşmasında, ne elimizin ağırlığında, ne de radyomuzun demodeliğindedir. Bütün vebali günahı; on dakikada on defa inip yükselen, bazan düştüğü yerdin dakikalarca kalkmayan, bazan da çıktığı yerdin ancak ses düşmesi vastasıyla indirilebilen elektrigimizin boynunadır.

Bunun neden böyle olduğunu bilmem merak edenim oldu mu? Biz merak edip ilgililerden sorduk. Meğer yeni dizel motörünün yedeği olmayan bir kısır kırılmış, yedek İstanbul sipariş edilmiş, gelinceye kadar da «Türkiye elektrikliğinin dedesi» müteveffa dinamo, hizmete davet edilmiş. İşte bu iniş ve yükselişin sebebi bu imiş.

Gömlek dikinirken bile yedek

devamı sahife 2 de

Ahmet Emin Yalman - Nazım Hikmet Ran

(Serdengeçti)

Son zamanlarda satış gücükçe azalan «10» kuruşluk vatanımı kurtarmak, vatani «10» kuruşa daha fazla satmak için; beyaz enter-nasyonalın Türkiye mümessili Mandacı Ahmet Emin Yalman, kızıl enter-nasyonalın Türkiye mümessili Nazım Hikmeti, hürriyetçilerle yakışın (!) bir eda ve sada ile müdafaa etmeğe, onu bir sermaye olarak kullanmaya çalıştı. Bir zamanlar şark vilayetlerini ermenilere; Anadoluyu gayri müslüm, gayri Türk muhacirlere teslim etmeye kalkışın, Vatani 6 sayfalık cerideden ibaret olan bu adamı Türkiye'de tanımayan yok! Yalmanı şimdilik bir tarafa bırakalım da onun bir mesele haline koymak istediği Nazım Hikmeti ele alalım:

Nazım Hikmet kimdir?

Rusyada kızıl ihtilâlden, ve Anadoludaki milli mücadeleden sonra; bizimkiler dostları ve büyük komşuları Sovyet Rusyaya gıya tahsil için bazı gençleri gönderiyorlar. Bu gençlerin arasında aslen boşnak(!) olan Nazım Hikmet birisi var. Bu genç mukaddes kitapların yakıldığı, din adamlarının katliam edildiği, namusun, şerefın, hürriyetin çiğnendiği kızıl ateşin merkezi o l a n Moskova meydanlarında, bu ihtilâl havasını ciğerlerine çeke çeke sarhoş oluyor. N. Hikmet Türkiye'ye döndüğü zaman lıpkızıl bir ateş parçasıdır. Türkiye'de Sovyet Rusyadakine benzer bir hava buluyor. Burada da mukaddesat katliolunmakta, milli mücadeleyi yapan ruh, kuvvayı milliye ruhu mezara gönderilmekte, eodada sövülmekte, inkilâpçılık perdesi arkasında türlü oyunlar oynanmaktadır.

Moskovada kurulan bu makina sanat kisvesi altında başlıyor takırdamağa... «Trim trak, trim trak makinalaşmak istiyorum» Tek-nikçe geri olan Türkiye bu sesi yadırgamıyor. Bu sesin arkasında ki Moskovanın gıordayan kanlı dişlerini kimse görmüyor. Yahut görmemezlikten geliyor. Bolşevik Rusyadaki ihtilâl üniversitesinde hususi surette yetiştirilen talimli tâlîmâtı Nazım, Türkiye'ye yeni bir nizam vermek sevdasında. Türkiye'deki anane, din, mukaddesat, tarih düşmanlığından cesaret almaktadır. Sesi daha kuvvetli, daha pervasız çıkmaya başlamıştır.

Devamı sahife 2 de

Hakikatler Âleminden PİRİLTİLAR

14

Hind fakirlerinin gösterdiği mucizeler

—Habib Câmâtî, El'İsneyn, Mısır—

Hindistan'da bütün ömrünü çile doldurmakla geçiren "Fakir",lerin hemem hemen kısmı âzama atespe-restir. Sayıları yüzbinleri aşan bu garip mahlûklara takılan "Fakir", kelimesi herkesin zannettiği gibi fakir oldukları için değildir.

Hindistanın Müslüman âlimlerinden olan seyid Muhammed Kafir'in bana anlattığına göre "Fakir", tabirinin esası "Fakkir", kelimesinden alınmıştır. Bu ise, düğün adam mânasını gelmektedir.

Bu fakirlerin en ileri gelenlerinden yirmi kişi ile görüşüm ve yaptıkları hârikaları gördüm? Bunlarla münakaşa etmek ve esrarlarını öğrenmek için boğuna uğraşım hiç birisi bu hususta bana bir şey söylemek istemedi. Bununla beraber ben tetkiklerime devam ettim.

Bomboş şehri civarında başının üstünde duran, ayaklarını havaya dikip ellerini yana uzatan bir fakir gördüm ki, bu adam anlattığına göre, altı seneden beri hep bu vaziyette durmakta imiş. Hiç kimse onun oturduğunu veya ayağa kalktığını görmemiş. O vaziyette şayet iyilik sevenlerden birisi yemek ve su verirse yer, içer aksi takdirde günlerce aç kalmış.

Başka bir yerde tek ayak üzerinde duran, diğer ayağını bir bez parçasıyla sınıksı beline bağlayan

bir fakir daha gördüm? İğne ipliğe dönen bu iskelet adam, on altı senedir hep bu şekilde duruyormuş. Hayır sahipleri ona bazan yemek yedirmekte ve üzerinde çürüyen bezleri değiştirmekte imiş.

Deniz kenarında "Hint Kapısı", denilen bir yerde, ellerinin ve ayaklarının tırnakları yarım metre boyunda bir fakire tesadüf ettim. Bu adamın uzun tırnakları vücuduna fena bir şekilde batmış olduğu halde o hiç acı duymuyordu. Büyük bir ateş parçasını sönmüş kül oluncaya kadar elinde tutan, günlerce toprak altında gömülü kalan ve dördü çıkan fakirleri de gördüm. Fakat bu hârikaların hiç birisi beni ip mucizesi kadar hayrette bırakmadı.

Bir gün Bomboş'da, içlerinde Avrepahıl da bulunan altmış, yetmiş kadar seyircinin önünde bu ip mucizesini gördüm.

Bulduğumuz yerin sağ ve solunda ağaçlar vardı. Biraz ileri de yıkık bir bina göze çarpıyordu. Burası o fakirin evi imiş.

Fakir, yere pis ve yuruk büyükçe bir bez parçası yaydı. Onun kenarına da içinde tütsü bulunan küçük madeni bir kap koydu. Biraz sonra cebinden bir takım kurumuş otlar çıkararak o tütsünün üzerine attı. Birdenbire havaya güzel, mis gibi bir koku yayıldı. (Bütün Dünya'dan)

—Devamı gelecek sayıda—

Mesken buhranı ve Belediye

Nafes Ajansının Londradan aldığı bir haberde, şöyle denilmektedir: "Utrecht eyaletinde Noordeloos kasabasının belediye başkanı, bölgesinde mesken buhranı henüz halledilmemiş olduğundan yeni yapılan belediye binasına geçmeyi kabul etmemiştir. İkinci cinnan harbinin sona erdiği günden beri bir barakadan işleri idare eden belediye başkanı böylelikle bu buhranın halledilememesini protesto etmek istediğini kaydetmiştir."

Ajansın bu haberini okuduğumuz zaman, belediye başkanımızı ve memlekette hüküm süren ev buhranını önlemek amacıyla kurulmuş olan Bahçeli evler yapı Kooperatifinin hazin akıbetini hatırladık.

Bu gün feshedilmek üzere olan kooperatifin, bu hale neden geldiğini izah eden ve 15 Mart, 1949 tarihli sicil ve Ticaret haberleri gazetesinde çıkan Mercan imzalı bir yazıyı, bir ibret lehvası olarak okuyucularımıza arz ediyoruz,

(Eski Dert)

Tam 19 ay evvel, Sicil'in 15. Ağustos, 1947 tarih ve 29 sayılı nüshasında; Belediye ile Bahçeli evler yapı Kooperatifi arasında çıkan arsa anlaşmazlığını ele almış ve bu anlaşmazlığın sebeplerini hülasa ederek: "Bütün bu söylentiler doğru ise, bu gün için, Bahçeli evler Yapı Kooperatifinin aşması icabeden yegâne engel Belediye olacağı benziyor, demistik. Hadisat teşhisimizde aldanmadığımızı gösterdi; Aradan 19 ay gibi uzun bir zaman geçtiği halde, herhangi bir anlaşmaya varmak mümkün olmadı. Bu gidikle müsbet bir anlaşmaya varılacağı da çok şüphelidir.

Dâva şu: Belediye, Kooperatifin, elinde bulunan sermaye ile bu işi becerebileceğine inanmaktadır. Dâva doğrusu "Bahçeli evleri", idealinin tahakkuku için sermayenin esas olduğunu sanmakta ve aldanmaktadır. Yıllardan beri Kooperatifin bir iş yapmamış olduğunu, topraklarla vakit geçirdiğini ileri sürmekte ve işin tuhafına bakınız ki, boş geçirilen zamandan, evvelâ belediyenin mes'ul olduğunu anlamamaktadır.

Kooperatif; muhtelif vesilelerle gerek yazılı ve gerekse sözlü olarak işin mana ve mahiyetini anlatmaya çalışmıştır. Bundan üç ay önce, arsa temin edildiği takdirde, nihayet altı ay zarfında inşaat başlayacağını "hiç bir mecburiyeti olmadığı halde," belediyeye resmen bildirmiştir. Ve nihayet belediye kooperatife verilmesi takarrür eden arsayı, fiyat takdiri hiç bir bir esasa dayanmadığı halde, aynen

(Devamı sahife 4 de)

Dedenin Köşesi

A. İ. den

Evvela Peygamberimiz Hz. Muhammed'in, eynanı aslı mahiyetinin maddi gözlerimizle gördüğümüz gibi olmadığına dair söylenmiş olduğu bir hadis-i şerifin manasını arz edeyim. Fahri Alem manâcaat yolu: «Ey Rabbimiz bize eyyayı olduğu gibi göster» demislerdir. Pesullu Ekrem'in bu dileği eynanın mahiyeti hakikiyesini bildiklerine ve bunun ümmeti tarafından da belirlenmesi istediklerine delâlet eder. Nitekim bu dilek kabul buyrulmuş, bir çok evliya ve İslâm ilim adamları bu sırta vakıf olmuşlar ve fakat belkide lâyık vechile izah edememişlerdir.

1400 yıl evvel ortaya konulan bu hakikatı, fenni bir surette izah etmek ümmeti Muhammedden Gus-tav Ló Bon'a nasip olmuştur. Burada; ma'na cihetinden remzi olarak 14 asır evvel işaret bulunan bir hakikatin, asrı hazır idrakine uygun bir şekilde çözülebilmesi için, müsbet bilginin ne kadar yadime bir rol oynadığına, ehli İslâm âlemasının dikkatini çekmek isterim.

Diyeceksiniz ki:

— Mösyo Ló Bon, bir huristiyandır. Ona nasıl olur da ümmeti mukammerden diyebilirsiniz?

Yeknazarda haklı gibi görülen bu soruya vereceğim cevap şundan ibarettir: küremizin bütün sakinleri ümmeti Muhammededir. Zira son Resul Hz. Muhammed'dir ve Hz. Muhammed ümmetinin devletçisi olmuştur. Bu devlete Müslümanlar icabet etmiş diğer bütün din ve mezhep mensupları, Muhammed'in varisi olan İslâm ilim adamları tarafından her zaman davet edilmiş ve edilmektedir. Binaenaleyh hiç bir ferd ümmeti Muhammed olmaktan men edilmiş ve hariçte bırakılmamıştır.

Kur'anı Kerimin bir ayeti şu mealdedir: «Hiç bir şey yoktur ki Allahı tesbih yani tenzih etmesin. Lakin bunu siz idrak etmiyorsunuz.» İstisnasız olarak her şeyin Hak'ki kendi istidadına göre tenzih etmesi demek olan bu ayetin aynı zamanda büyük bir sırı ifade etmekte olduğunu görüyoruz. Zira bir şeyin Hak'tan şairi olması ve tekevvündeki mertaba ve istidadına göre Hak'ki tenzih etmesi hayatta olmasına vabestedir. Madde dediğimiz bütün eyyayı camit ve durur halde hayatsız görmemize rağmen; maddenin her zerresinin, güneş manzumesinde olduğu gibi, peykleriyle birlikte, bir nihver etrafında hareket halinde ve hayatta olduğunu fiik bilgisi bize öğretmektedir.

Cenabı Hak, Kur'anı kerimde ki bir ayetinde şöyle buyurmaktadır: «Biz arzda dahi bulunur, hüküm ve kudretimizi ıcr ederiz. Ve onu yani küre arzu etrafından etkilip dururuz. Lakin bu hükümümüzü siz takip edemezsiniz. Allahımız çabuk hesap edicidir.

(Devamı var)

Ahmet Emin Yalman - Nazım Hikmet Ran

(Baştarafı birincide)

«Aldırma anam ne çıkar,
Kudursun HAZAR suları..
Hazarda doğanın Hazardır mezarı...»

Bu hoyrat sesi, aile müesseseleri sarsılmış; kökünden, aslından uzaklaşmış, uzaklaştırılmış yeni nesiller arasında bir hayli taraftarlar buluyor... Artık Nazım Hikmet kudurdukça kuduruyor. İş o kadar ileri götürüyor ki kızıl ve rezil propagandayı orduya kadar, bahriyeye kadar sokmağa kalkışıyor. Hatta «Yavuz»un tayfalarını o kadar baştan çıkartıyor ki, tayfalar «Yavuz»u Türkiye'nin tek varlığını Türkün ezeli ve ebedi düşmanı Ruslara teslim hazırlıyorlar.

İşte o zaman Nazımın karşısına, ağılmaz bir kale olan ordunun babası Mareşal Fevzi Çakmak çıkıyor.

Bu şuca işleyen bir değil, bin Nazım Hikmet olsa yine ipe kilirdi. Fakat Moskovada ihtilal üniversitesinden diplomalı Nazım Hikmeti, hikmetinden sual olunmaz, burada ismini ifşa edemeyeceğimiz bazı muhterem zevat tutuyor. Ve Nazım Hikmet muhakkak olan bir ölümden kurtuluyor. Ve Türkiye hapisanelerinde dışarda bizim bile yaşamadığımız bir hayat sürüyor. Propagandasını mükemmelen yapıyor. Resmî makamlar millet parasından kendisine bol bol bahşediyorlar. Tercümelere yaptırıyorlar. Aynı bir odası vardır. İstedığı zaman istediği adamlarla konuşabiliyor. Hatta karısıyla uzun zaman kalmasına müsaade oluyor. Bu sosyalist sair (!) aynı zamanda kapitalisttir. Tezgâhları var heril heril çalışıyor. Sihatlidir, kuvvetlidir. Yemeğe bir oturduğu zaman 5 içimin yediği.

(Devamı sahife 4 de)

BAĞ-I İREM

Dün 1 Haziran 1950, divan edebiyatının tamınmış şairlerinden Nâbî'nin 238 inci ölüm yıldönümü idi.

Muhasımların:

Nâbî'yi Nâbî eden hüsn ü nazar
Urfa Kürdünde zerefet ne gezer

behti ile yerdikleri Nâbî; Arap ve Fars lisan ve edebiyatlarına vakıf olup, Urfalıdır. İlk tahsilini memleketinde gördükten sonra İstanbul'a gelmiş ve pek kısa bir zamanda şöhret kazanmıştır. Asıl adı Yusuf'tur ve mezarı Karacaahmettedir.

Sade ve selis bir üslûpla yazılmış şiirleri, duygudan ziyade düşünce mahsulü olup 17 inci yüzyılın içtimal inhitat enmarelerini hissedilir bir şekilde taşır. Nâbî edebi nevilerin hemen her çeşidine ait eserler vermiş ve fakat hasseten mesnevi tarzında muvaffak olmuş alim bir şairdir.

Bu münasebetle şairin beğendiğiniz parçalarından bazılarını takdim ediyoruz.

Bir devlet için çerhe temannadan usandık
Bir vasl için ağyara müdaradan usandık
Hicran çekerek zevk-i mülakâti unuttuk
Mahmur olarak lezzet-i shabdan usandık
Düştük katı çoktan heves-i devlete amma
Ol dayie-i dağdağa fermadan usandık
Dil gamla dahi dest ü giribandan usanmaz
Bir yâr için ağyar ile gavgadan usandık
Nâbî ile ol afetin shvahini naklet
Efsane-i Mecnun ile Leylâden usandık

Ey şâm-ı kesel nehârin olmaz mı senin
Ey bağ-ı emel baharın olmaz mı senin
Ettin büni güşü kârvanbâni hıraş
Ey nağme-i gam kararın olmaz mı senin

Cem'in tamamı erüp dehr-i câm kalmıştır.
O câmдан da bu meclise nâm kalmıştır
Rûsum-i lûtf ü kerem helk içinde mensidir
Fakat alup verilir bir selâm kalmıştır

Bağ-ı dehrin hem hazanın, hem baharın görmüşüz
Biz neşatin da, gamın da rûzgârın görmüşüz
Çok da mağrur olma kim, meyhane i ikbalde
Biz bezeran mest-i mağrurun humarın görmüşüz

Bende yok sabr ü sükûn, sende vefadan zerre;
İki yoktan ne çıkar fikredelim bir kerre?

Ebnâ-yi dehr her hünere aferin verir
Ya Rab bu aferin ne tükenez hazinedir

Gonce gülsün, gül açılın, cûy feryad eylesin
Sen sus ey bülbül, biraz gülşende yârim söylensin

Serâpâ çeşm-i ibretten geçirdim nusha-i dehrî
İçinde ma'nî-i ârâma dair bir ibret yok

İlkbaharda yürüyüş

Bu gehrün kuzeyin doğru tabiatın bütün güzelliğini benliğime içirmek bu yurttan yükselen ebedi ruhlara hitap etmek ve kendini unutanlara haykırmak için yürüyorum.

Sol tarafında bir dere, kıvrıla kıvrıla geziyor yurdumu. Öte tarafında püren çalları, hafif rûzgârla sallanıyorlar. Misk gibi kokularını rûzgâr daha aşağılara dağıtıyor. Sağ tarafında zakkumlar yeni açmış pembe renkleri daha çok kırmızıya yakın. Daha ilerilerde güneşi arkasında saklıyan mor gelünlü tepeler.

Renkler yavaş yavaş açılıyor. mavimsi oluyor tepeler; yeşil, kırmızısı ve nihayet gün.

Yürüyorum. Çamlar bana geliyor, toprak bambaşka kokuyor burada.

Çamlardan sakız topluyorum. Üzerime yapıyor bazıları. Ayağında çiğler. Avşağında çamurlar. Ne nimet bu rabbim, vatan kokuyorum beni hürriyet kokuyorum işte.

Yürüyorum bu zümreli yeşilikte. Şu kayanın dibindeki süm-büller, şu camla pınar arasında kalan menekşeler kollarına atılmak istiyorlar. Yere diz çökerek kokluyorum, seviyorum bunları. Öteki çamın dibindeki çiğdemle karşı tarlada ekinlerin arasındaki gelince göz kırıyor bu çapkınlığına.

Bu pınar! Bu pınar asırlardan beri başladığı bir destanı anlatıyor etrafına. Dalıyorum bu destana. Gözlerim kapanıyor kendimden geçiyor; yaşıyorum bu destan.

Tarih! Tarih mi? Hayır bu kahrâmanlıklar tarihe sığmaz. Tarih bunlara ancak kuş bakışı bakabilmiş. İçinde yaşamamış bu hakikatın. Gözlerinde duramıyor duramıyor iki damla yaş.

Kalbim yaralı, gözlerim buğulu. Daha fazla güzelleşiyor gözüm de yurdum. Evet bu vatan için hepsi, bu ay yıldız için hepsi.

Şurada yere düşen bir koldan zambak, burada bedenden ayrılan bir başka süm-büller; biraz daha ileriye yıkılan vücuttan bir çınar fıskırması üslûyur vatanım.

Yürüyorum yavaş, yavaş inçimiyeyim onları; belki günahım var. Uzaklaşmam aziz ruhları buradan.

Oh.. Allahım. Ne lutf, bu aziz kullarım.

Köyün alt tarafında iki dere-nin yarımada şekline getirdiği bir yerdeyim.

İki dere kenarında söğütlük. Cilveleşiyor suyla söğüt dalları burada. Buse alıp kaçıyor sular, buse verip çoşuyor dallar. Yosunlar yalvarıyor sulara:

— Benide götür. Benide götür gittiğin yerlere.

Devamı sahife 4 de

KÖŞEDEN Şiirler

SÜR'AT VE TOZA DAİR

Yollarımızın belipürmelâli malûm. En son yapılan asfalt cadde de dahil olmak üzere, kışın çamurdan, yazın tozdan geçilmez.

— Pek alâ; Nasîl geçiyor-sunuz? Diyeceksiniz.

— Nasîl olacak. Ayakkabıya, pantolona kıyarak; Haftada iki defa hamam külfetini, her eve gişte kırıklanma zahmetini göze alarak; sıbhatin mühim bir kısmını, hayatın dörtte birini feda ederek. Kı-saca maddî, manevî bir sürü fedakârlıklara kattanarak.

— Değer mi? Diye sormayın.

— Vallahi de değmez, bil-lahi de değmez.

Sözde kazaları önlemek üzere, adım başına asılan leh-haları görüyorsunuz.

"Şöför dikkat — Şehir dahilinde sür'at 10 Km.."

— Bu levhaların yapılma-sına karar alan kim?

— Belediye;

— Levhaları asıran, her yıl yerini değiştiren, yenilenen?

— Belediye!

— Okuyacak olanlar?

— Evvelâ belediye, sonra şöförler!

— Peki tatbik edecek olan-lar?

— Yine evvelâ belediye, sonra şöförler!

— Ee!.. Şu halde niçin okunmuyor ve neden tatbik edilmiyor? "H., işareti "Ç., rumuz-lularından vazgeçtik. Yük kam-yonları bile bu levhaları "Şe-bir dahilinde sür'at 50 kilomet-re., diye okuyorlar; Belediye zabıta memurlarının gözlerin-de kilometraj olmadığını bil-dikleri için de 80 le gidiyor-lar.

— Giderler ya, seçim tak-tiğidir mi? Şimdiye kadar mil-letvekili seçimi var diye ses-lenmiyorlardı, şimdi de bele-diye seçimleri var diye aldır-mıyorlar.

— Olmaz azizim, olmaz. Vallahi şu belediye denilen teğkilâtlar yok mu, bunları kö-künden kazımak lâzım. Ne yap-tıklarını bilirler ne yapacakla-rını. Yapılıkları fenâlıklar, et-tikleri hayır geçerde artar bile. On tane şöföre söz geçi-remezler, fakat kurumlardan geçilmez.

Şöförlük imtihanında "sür-'at cinnettir., cevabını verdik-leri için ehliyet verilen bir ta-kım ehliyetsizlere, sür'atin cin-netten çok daha evvel toz ve çamur olduğunu öğretmek lâ-zım. Sonra yalnız öğretmek kâfi gelmez. Geçimi, seçimi bir tarafa bırakıp tatbik etmekte lâzımdır.

ZİRVA TEVİL KABUL ETMEZ

1946 Seçimleri sonunda Cum-hurbaşkânı seçilerek Meclise gir-diği anda sayın İnönüye ayağa kalkmayan Demokrat Parti Millet-vekilleri, bu eski potlarını tamir için yeni bir karara vardılar bu defa Cumhurbaşkânı seçilen sayın Celâl Bayara da ayağa kalkma-mak nezaketini gösterdiler. Bu ka-rarın mucip sebebi şu imiş: Millet-vekillerini millet seçtiği için onla-rın ayağa kalkması milletın ayağa kalkması demek olurmuş. Sanca-ğın önünde eğildiği bir makam sahibine karşı takınılan bu tavır biz sadece saygısızlık sayarız. Ya-rın kendilerine karşı hürmette ku-surumuz olursa sayın milletvek-illerimiz bizi mazur görsünler, ma-lûm, onlar vekil biz asiliz.

BERDAN: D.P. Meclis guru-bunun aldığı ve tatbik ettiği bu karar her şeyden önce bizim adet ve an'elerimize aykırıdır.

Kanunlarımız Cumhurbaşkân-ını cephe almak suretiyle selâm-lamayı amirdir. Hiçbir şekilde ve surette, hiç bir şahısın önünde eğilmeyen sancak bile yalnız ve yalnız Cumhurbaşkânının önünde eğilir.

D.P. Milletvekilleri, adet ve an'elerimizi hiçe sayarak bu ka-rarda ısrar edeceklerse, evvelâ mevcut kanunu değiştirmek, ka-nun değışinceye kadar da Cum-hurbaşkânını „ayakta ve cephe alarak selâmlamak“ zo'undadırlar. Kararlar kanunları bozamaz-lar.

Devamı sahife 4 de

Ahmet Emin Yalman - Nazım Hikmet Ran

(Baştarafı sahife 2 de)

ni yiyor. (Bunları ezbere söylemiyoruz, biz Konya hapishanesinde iken Bursa hapishanesinden sürülmüş, kendinin hususî ve umumi hayatını pek iyi tanıyan mahkûmlardan dinledik.) Ö y l e olduğu halde sairimiz her zaman hasta ve şikâyetçidir. Camî skilince hastaneye, hatta dışarıya Bursaya çıkabiliyor.

Acaba Nazım Hikmetin istediği rejim bu memlekette teessüs etseydi ve bu rejime böyle birisi baş kaldırsaydı; bırak böyle meydan okuyuşu, vatani satılığa çıkarışı; şöyle hafif yollu Bolşevizm aleyhinde bulunsaydı, kendisi o adamı ne yapardı? Sormaya ne haccet! Demir perde gerisi katliamların neler yaptıklarını bütün eihan biliyor. Ben vatana dilimle bağlayım deyim ve hâlâ Türk ismi taşıyan; kalbinin yarısı Çinde, yarısı Yunanistanda kalan kalpsiz Nazım; Bolşeviklerin zulmü altında inim inim inliyen, Sibiryanın uçsuz bucaksız domuz arazisinde bir millete mezar olan bu çöl-lerinde kaybolan milyonlara insana niçin Acemiyorsun? Bu vatana canıyla kanıyla bütün varlığını değil, dilini bağli imişsin. Öyle söylemişsin! Dilinin ucunu. Ahmet emin de diliyle, 10 krş. Vataniyle bağli. Öyle olmasa sen kalbinin yarısını Çinde, yarısını Yunanistanda bırakmazdın; (Kendi güünden) kalbin yalnız bu vatana için çarpardı.

Biriniz Türkiyeyi zavallı Buhara hanlığına benzetmek, Moskofa binek yapmak; biriniz Türk milletini manda, inek yapmak sağmak için, elbette Türkçe konuşmak zorundasınız. Rusçayı Türkiyede kaç kişi biliyor? Bizim memlekette israilce çıkan gazeteyi kaç kişi okur? Ahmet Emin Yalman Nazım Hikmetin vatanseverliğinden habesdiyor. Komünizmi böyle bir şey tanımaz. İster beyaz, ister kız olsun enternasyonalistler vatanseverdirler. Nazım Hikmet vatanseverde daha dün 400.000 şehidin kanı karşın Çanakkalede, Allahiekerber telerinde, Sarıkamışta binlerce önbunlerce şehidin can verdiği topraklara göz diken, muhtaris ve emperyalist bir devlete niye çıkışmıyor? Hürriyet katillerine, millet katillerine, tek bir sözü var mı Nazım Hikmetin?

Ahmet Emin bu milleti bu kadar ahmakını sanıyor? Gerçi biz Türklerin Yahudiler kadar, ticarete aklı ermez. Fakat vatani satılığa çıkarılanların, milleti Moskofadaki efendilerinin emrine kızıl bir gül gibi takdim etmek isteyenlerin kimler olduğunu biliyoruz. «Vatan» ve aynı havayı benimsiyen «Cumhuriyet» gazetesinin neşriyatından cesaret alan, bir takım sokak fikir, ideolojisiportacıları, Karl Marxı Marka, yazacak kadar Moskova markalı cahiller. Kendi ideolojilerinin dahi yabancı olan, bir takım solda sıfırlar, sokak isportacıları Nazım Hikmeti kadre uğramış vatanperver büyük bir Türk şairi olarak göstermekte, inzalar toplamakta broşürler kitaplar dağıtarak köprü ve köşe başlarında merhamet dilenciliği yapmaktadır. Böylece 10 kuruşluk Vatanla başlanan Nazım Hikmet meselesini milli bir mesele haline getirmek istemektedirler. İşin en feci tarafında Savcılık ve emniyet bu hareketler karşısında kayıtsız kalıyor.

Komünist Bulgaristanda adı mekteplere verilen, Bolşevik Rusyada namına pul bastırılan, Moskova kızıl ihtilâl üniversitesinden mezun, Sovyet Rusyanın talimli, talimatlı kundakçısının, milliyetçi hürriyetçi Türkiyede ne işi var? Mesul makamlara bunu sorabilir miyiz.

Ya Nazım kızıl bir bayrak gibi kullanmak isteyen sokak isportacılarına, merhamet dilencilerine ne denir?

Bunun tek bir hal çaresi vardır. Kızıl şairi hürriyetine, hürriyetine kavuşturmak. Kızıl cennete göndermek. Diğerlerini de belediyyeye havale etmek! Mikroplara, parazitlere karşı kullanılan ilaç kullanmak: Yoket!..

(1) Boğnaklar ırk, soy itibariyle Slavdırlar. Yani Moskof ırkındandırlar.

İlkbaharda Yürüyüş

Baştarafı sahife 3 de

Bu altın başak saçlı çocuklar pembe ve yeşilliklere ne kadar ya kıymış. Onlarada bu toprak can veriyor; kan veriyor. Şu dere kenarındakiler çam kabuğundan kuyuklarını yarıştıyor, burada bir grup çimenlerle serilmiş öğretmen lerinin anlattığı bir köy masalı dinliyorlar; daha ötekiler zakkumlar arasında kaybolup çıkarak kelebek ve çiçek peşindeler.

Tepelele uzanıyorum. Bin bir renkte, bin bir kokulu kır çiçekleri; çingiraklı kınalı kuzularını oynuna davet ediyor. Ardıcın altında köpeğiyle yan gelen çoban, Anadolu türküleri söylüyor kavalına. İki sincap saklambaç oynuyor ce-

vizlerde.

Çıkıyorum. Ayaklarım tepelerde. Elimî uzatsam bulutlar gelecek avucuma.

Geziyorum boz kurtların inini düz ovada av avlayan şahinlerin yerini; bu dağlardan kuş uçurtmaz kartallarını izini.

Bu hürriyet dünyam benim. Dert ortağım, mavi huzur için deki yurdum.

Getirmeyin istemem. İstemem bu yurda kızıl cenneti.

Ben yeşil aydınlık, mavi huzur çocuğum.

Yaklaşmayın. Uzaklaşın benden kızllar: ben vatanla doluyum.

Orhan Özsoy

Berdan'ın büyük anketi

(Baştarafı Birincide)

Bu meclisin verimli bir surette çalışabilmesi için, esaslı bir mü-rakabeye ihtiyaç vardır. Şu halde Belediye meclislerinin ya partisiz vatandaşlar tarafından kurulmasına, yahutta muhtelif partilere mensup vatandaşların karmasından meydana gelmesine ihtiyaç vardır. Eger mesele, memleket meselesi ise vatandaşların oylarını kullanırken bu noktaya azami surette dikkat etmeleri şarttır.

Ankete iştirak edecek olan hemşerilerimizden; Bütün bu noktaları gözdeinde bulundurmaları; Belediye seçimlerinde partielik meselesinin ikinci plânda geldiğini hesaba katmalarını; Listeye dahil etmek istedikleri kimselerin partilerini değil, kıymetlerini düşünmelerini rica ediyoruz. Bu samimi çalışmalar sonucunda örnek bir liste meydana geleceğini şüphe yoktur. «Berdan», kıymetli okuyucularında yardımıyla, bu listenin kazanması için elinden gelen bütün gayretle çalışacaktır.

Ankete verilecek cevaplar, bundan evvelki anketimizde olduğu gibi; Temiz bir kâğıda, okunaklı bir şekilde 26 (şart değildir) vatandaşın (Tabii seçilmek hakkını haiz olan) adı ve soyadı ile meslek veya sanatı yazılacak ve «anket, yazılı bir zarfa konularak yazışhanemize gönderilecektir.

Gelen cevaplar her hafta müntazaman yayımlanacaktır.

Mesken buhranı ve Belediye

(Baştarafı sahife 2 de)

kabul etmiştir. Fakat ne kadar acıdır ki, bir tarafın aşırı hüsnüniyeti diğer tarafı aşırı ilgisizliğe sevk etmiştir. Ve belediye türlü bahanelerle, işi müsbet veya menfi bir karara bağlamak cesaretini gösterememiştir.

Bir ihtimal" da olsa yazmak lâzımdır ki, hiç mana veremediğimiz bu anlaşmazlık; Ekserisi muhtaç kimseler olmayan ve kooperatifin faaliyete geçmesiyle işi hakiki ihtiyaç sahiplerine bırakmayı düşünen kurucuları bıkıracak ve kooperatifin feshine sebep olacaktır. O zaman, bu feshin sebepleri karar defterine geçirilirken her halde çok acı şeyler yazmak lâzım gelecek ve mes'ullerin isimleri ilân edilecektir.

Ev buhranı gibi mühim bir ihtiyacı ölemek, memleket imarı gibi esaslı bir davanın gerçekleşmesinde rol oynamak ve peşin parayla ev yapılıracak durumda olmayan vatandaşları, kira bedelleriyle ev sahibi yapmak gibi hakikaten temiz düşüncelere istinat ettiren bir teşekküle, evvelcede yazdığımız gibi başta belediye ol-

Karar sizindir

(Baştarafı birincide)

Beğeniler beğenir, beğenmeyenlerde beğenmez.

Yalnız geçen gün oldukça enteresan bir vak'a ile karşılaştık. Hangi partiye mensup olduğunı sormaya fırsat bulamadığımız bir vatandaş:

—Ya efendi, şu Adanalı demokratların yaptıkları işe akıl ermiyor, doğrusu. Binbir müşkülle fethettikleri kalenin anahtarını kendi fatihleriyle değilde, işel fatihlerinden Pefik Koraltan'a Ankaraya gönderdiler. Acaba bunun sebebi hikmeti nedir? Diye ortaya bir sual attı.

Bu soruya herkes bir türlü cevap verdi. Daha doğrusu herkes seviyesine göre laf etti. Biz her zaman olduğu gibi dinleyici kalmayı tercih ettik. B u arada siyasi olduğu gözlerinden okunan yaşlı bir zat:

— Evladım Adanalılar içinden pazarlıklı insanlardır. Onlar kimin kendilerine yâr olacağını pek alâ bilirler. Bütün D.P. kurucuları gibi Refik Koraltan'da nihayet bir sandalyeye yerleşeceğini tabii olarak kestirmişlerdi. Şu halde kalenin anahtarını onunla değil de kimine göndereceklerdi? dedi. Bu karşılık dinleyicilerimizin etmiş olması ki, münakaşa başka bir yola saptı ve mesele kapanmış oldu.

Biz konuşmayı naklettik. Kendimizden bir şey eklemedik. Karar sizindir.

mak üzere, resmî, yarı resmî ve hususî bil'umum müesseselerin elden gelen yardımı esirgememeleri iktiza ederdi. Kooperatif bu yardımdan vazgeçmiştir. Bari engel olmasalar.)

Sayın okuyucuları! 14 ay evvel yazılmış olan bu yazı, bu gün aynı hakikat olmuş ve kooperatifin feshine karar verilmiştir. Bizim görüşümüze göre bu feshin yağâne sebebi ve mes'ulü Tarsus belediyesidir.

Samî Dural

Kabahat kimde?

— Baştarafı birincide —

kolluk ve yakantı ihmal edilmediği bir devirde, yüzbinleri aşan bir tesisatın ana yedeklerini ihmal etmek, tam belediyecivari bir zihniyettir.

Kırılınca kadar Allah Kerim. Gelinceye kadar Allah Kerim.

Sahibi ve yazı işlerini

fiilen idare eden

SAMİ DURAL

Basıldığı yer:

Gülek Basımevi — Tarsus

Mademki pervasızdırlar şu halde cevap versinler

Yazan : SAMİ DURAL

Hani şu, Yüksek Tahsil Gençlik Derneği (!) nin Laleli'de Çiçek Palas apartmanında yapmak istediği bir Nazım Hikmet toplantısı vardı. Şu suya düşen toplantı cam, hatırlarsanız; Hani çiçek Palas kapısı ve caddesinin milliyetçi gençler tarafından tutulduğunu gören emniyet mensupları, vukuu muhtemel bir hadiseyi önlemek maksadıyla toplantıya iştirak edenleri, belediye temizlik kamyonlarıyla, yaha ve tütürük yağmurları altında kaçırmışlardı ya, işte o toplantı.

Meğer bu toplantı : "Dünyadaki bütün namuslu insanların, memleketimizdeki en değerli avukatların, en değerli üniversite profesörlerinin ve her meslekten en kıymetli san'atkar ve aydınlarımızın bu misli görülmemiş adaletsizliği, kánunsuzluğu, haksızlığı protestosunun bir devamı, imiş!?"

Meğer toplantıya: "İstanbul kanunusuzluğa ve adaletsizliğe karşı, demokratik haklarını savunan en namuslu en dürüst halkı, iştirak etmiş!?"

Meğer bu asil (!) toplantı İstanbul gazetelerinde "Rezilce uydurularak temamiyle ters bir şekilde aksettirilmiş, miş!?"

Bunları yazanlar kimler biliyor musunuz? Bu meşhur toplantıya şeref veren ve Tarruslu olduklarını iddia eden Sevinç Tanık, Nariç Tanık ve Nuran Bozer hanımefendiler!.. Keyfiyeti Tarsus gazetesinin bir yazısı üzerine yarıda görüldüğü şekilde taviz buyurdular! Sağ olsunlar, var olsunlar! Bizi meraktan kurtardılar. Nazım Hikmet toplantısına ne maksatla kimlere katılarak gittiklerini öğrendik. İkimiz ferahladı Zaten bizler memleketimizin "Saçlı uzun aklı kısa", bayan çıkabileceğine inanılardan değildik. Bayanlarımız bu inancımızı bir kat daha kuvvetlendirdiler. Hem saçlarının hem de akıllarının uzun olduğunu isbat ettiler.

Yalnız öğrenmek istediğimiz bazı şeyler daha var. Uzun aklı bayanlarımız bunları da aydınlatacak olurlarsa kendilerine minnettar kalacağız. Hem öğrenmek istediğimiz şeyler, öyle pek uzun boylu şeyler değil. Kısa da sayılabilir ama, bayanlarımızın uzun akıllarına erişebileceklerine ihtimal verilemez.

Evvelâ; Dünyadaki bütün namuslu

insanlar, Memleketimizdeki en değerli avukatlar, En değerli üniversite profesörleri, Her meslekten en kıymetli san'atkarlar,

Ve aydınlarımız kimlerdir? Bunlara kimler namussuz, değersiz, kıymetsiz, cahil demek saflığında bulundu da; Sizler, değerinizi bunların üstünde görekerek müdafaa külfetine katlandınız? Bari bu zahmetinize değecek mi?

Sorra; "Misli görülmemiş, diye tasvir buyduğunuz adaletsizlik, kanunusuzluk, ve haksızlıktan ne kastediyorsunuz? Eğer Nazım Hikmetin ipse'şekilmesi lâzımgelirken hapse mahkûm edilmesi keyfiyetini kastediyseniz diyeceğiniz yok. Fakat, maksat bu değil. (Devamı sahife 4 de)

ŞURASI UNUTULMAMALIDIR Kİ TÜRK ALEMİNİN EN BÜYÜK DÜŞMANI KOMÜNİSTLİKTİR!.. HER GÖRÜLDÜĞÜ YERDE EZİLMELİ!.. ATATÖRK

KOMÜNİZMLE MÜCADELE

Yazan : AY

Önce "mücadele" edeceğimiz doktrin zinc prensiplerini bilmemiz gerekir. Komünizmin asıl ve eski şekli şu esaslarda toplanır.

1— İnsan hayatında esas âmîl, maddelerin imali ve teatisidir.
2— Kapitalist sistem, sermayedar tarafından işçi sınıfının gayri kabili içtinap şeklide istismarını doğuran zararlı bir sistemdir. Ve cemiyetin iktisadî kaynaklarını kâfi derecede inkişaf ettirmekten ve insan işçilği ile vücudu getirilen maddelerin adilâne bir surette tanzimini teminden acizdir.
3— Kapitalizm kendisini imha

edecek tahrip tohumlarını ihtiva eder. Sermayedar sınıfın kendisini iktisadî değışikliklere uydurmaması dolayısıyla iktidarını nihayet zorla işçi sınıfının eline geçmesi neticesini doğuruyor ki bu, ölenmesi imkânsız bir neticedir.

4— Kapitalizmin nihai safhası olan emperyalizm doğrudan doğruya harp ve ihtilâl müncer olur.

Buna Leninin şu fikirlerini eklemek gerekir: İktisadî ve siyasi inkişafın düzensizliği kapitalizmin değışmez bir kanunudur.

Devamı sahife 3 de

BERDAN'IN BÜYÜK ANKETİ

Belediye meclisine kimler üye seçilmelidirler?

Yaptıran kâfi bulmamak bir insanın veya bir milletin uleri gitmesinde atılan ilk adıdır.

OSCAR WILDE

Komünizmle Savaş Derneği

Haber aldığımız göre; İlimiz uyanık milliyetçi gençlerinden nüteşekkil bir grup, Komünizmle savaş derneği adında bir dernek çormak için gereken hazırlıklara başlamış bulunmaktadırlar.

Kurucular tarafından hazırlanmakta olan dernek tüzüğü bitirilince, cemiyetler kanunu hükümlerine uygun olarak, gerekli nüsusda alınacak ve bu suretle dernek resmen faaliyete geçmiş olacaktır.

İlgilerinin belirttiklerine göre, dernek ilk iş olarak, yurdumuzun muhtelif bölgelerinde aynı maksatla kurulmuş diğer derneklele temas edecek ve bu teması daima nuhafaza ederek, şimdiye kadar olduğundan daha esaslî ve daha verimli bir savaş planı tesbitle, atbiki için çalışacaktır.

Kalpleri vatan ve millet aşığıyla çarpan ve bütün gayeleri "Dilde — Fikirden — İşte Birlik, lüsturu etrafında toplanan kurucular gençleri tebrik eder başarılar dileriz.

Hiç tereddüt etmeden söyleyebiliriz ki, bugün meriyette olan ve bir sürü ekleri, değışiklikleriyle keşmekeş haline gelmiş bulunan belediyeler kanunu; mevcut kanunlarımızın en berbat ve en antidemokratik olanlarından biridir.

Çünkü, belediyeler kanunu da diğer birçok kanunlarımız gibi bünyemize uygun bir kanun değildir. Onu şöylece bir gözden geçirmek, ihtiva ettiği hükümleri tatbikiyatıyla karşılaştırmak bu hakikati olduğu gibi ortaya koyacaktır. Üstünkörü de olsa böyle bir inceleme yaparsa; bu kanunun hiç bir maddesinin, yurdumuzun hiç bir yerinde -devletten yardım görmüş bazı müstesna yerler hariç- lâıykı vechile tatbik edilmemiş olduğunu; 20 yıl önce meriyete girmiş ve birçok işlerin 10 yıl içinde tamamlanmasını mecbur kılmış olmasına rağmen, halâ bu işlerin yapılması gerektiğini görecektir.

Devamı sahife 4 de

Uyanış

Malatyada çıkan aylık, siyasi, edebî, Türkçü "Uyanış, dergisinin üçüncü sayısı yayımlanmış bulunmaktadır.

Bir çok değerli kalemleri sinesinde toplanmış bulunan bu güzel dergiyi çıkaran âkâdâşlarımızı tebrik eder, başarılar diler, Uyanış'ı okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Hürriyet misali.

Berdan'ın bugünkü sayısı 111.620 adet basılmıştır

Bu rakamı kontrol etmek isteyenler, bunu çıkmaş ayın son gününü saat 24 e kadar, Gülek Basım-evinin Modatip makinesi üzerindeki televizyonda görebilecekleri gibi; müteakkip günlerde, suluboya çıkış grafiğini tetkik etmek suretiyle de, rakamın doğruluğunu anlayabilirler.

HAMİŞ: Okuyucularımız bu adedin ilk üç rakamının ifade ettiği yekünun bayilerimiz tarafından inale edilen gazete yekünuna eşit olduğundan şüphelenemelidirler.

Bir Memur Taslağının Hatıratı

Yazan: SAMİ DURAL

Gelecek sayıda başlıyoruz

Dedenin Köşesi

A. I. den

Hakikatler Âleminden
PİRİLTİLAR

15

Hind fakirlerinin gösterdiği mucizeler

—Habib Câmâti, El'isneyn, Mısır—

(Geçen sayıdan artan)

Güneş batmıştı; Ortelik yavaş yavaş kararıyordu...

Fakir, evinin yanına gitti. Topladığı çalı çırpıyı yaktı. Bu ateşten kızıl ölevler çıkıncaya kadar da orada durdu. Sonra tekrar eski yerine dönerek, on yaşlarında bulunan bir çocuğun elinde tuttuğu bir çuval açtı ve içinden takriben beş metre uzunluğunda bir halat çıkardı.

Fakir, yere çömeldi. Bir taraftan tütsünün kokusunu koklamaya, bir taraftan da bir takım dualar okumaya başladı. Bunu bitirince ayağa kalktı, sağ eliyle halatın baş tarafını tuttu ve yukarıya doğru salladı. Birdenbire halat bir direk gibi dindik durdu. Halatı o vaziyette iken elimizle tutmak için fakirden müsaade istedik. Fakir ikisi Avrupalı, üçü Hintli, beş seyrirciye bu hususta izin verdi. Bunların içinde ben de vardım.

Halatı tuttuk. Ben onu bir aralık sallamak istedim. Kalın bir ağaç gövdesi gibi duruyordu. Onu sallamanın imkânı yoktu.

Fakir, seyrircilerin arasında bulunan dört Hintli çocuğa dönerek Hintçe sordu:

— Hanginizin göğe çıkmak istiyor?

İçlerinden on iki yaşlarında bir çocuk cevap verdi:

— Ben çıkacağım!..

Bu çocuklar ile fakirin arasında daha evvelden bir anlaşma olup olmadığını bilmiyorum. Fakat bildiğim bir şey varsa o da çocuğun hemen halata sarılıp ağaca tırmanır gibi tırmanması ve sonuna gelince birdenbire kaybolmasıdır.

Evet, çocuk hepimizin gözü önünde halatın son tarafına gelince sırtı oldu..

Fakir, yüksek sesle bir şeyler söyledi. Sonra çuvaldan büyük bir kama çıkarıp sağ eliyle halatın sonuna doğru fırlattı. Kama kayboldu ve çok geçmeden yere kanlar akmaya başladı.

Hepimiz, heyecan ve hayretler içinde halatın ucuna bakıyorduk. Ne çocuktan, ne de kamadan eser vardı. Yalnız halatın ucu havada hafifçe sallanıyor gibi idi.

Saatime baktım, halatın hava ya dikilip, çocuğun tırmanmasındanberi on dakika geçmişti,

Aradan bir kaç dakika daha geçti; Başımın döndüğünü hissettim. Bilmem bu baş dönmesi gördüğümüz korkunç manzaradan mı, yoksa o tütsüden mi ileri geliyordu.

Fakir nihayet çocuğa seslendi. Çocuk halatın ucunda görünüyordu. Yavaş yavaş sapaşlaşarak aşağı inmeye başladı.

Çocuk yere indikten biraz sonra kama yere düştü. Evet kama çocuktan sonra düştü, yani arıyacağınız, kamayı çocuk atmadı.

İşte ip mucizesini bu şekilde gözlerimle gördüm.

.

Çocuğun yaralanıp yaralanmadığını, akan kanın ona ait olup olmadığını, fakirin bu yaptıklarının bir sihribazlık marifeti mi, yoksa göz boyacılığı mı olduğu beni alâkadar etmez.

Ben yalnız bu hadiseye şahit oldum, Halatı da elimle tuttum ve yazdıklarım da zerre kadar mübalağa etmedim.

Varsın tabiatın bu esrarını, bu konu ile meşgul olan âlimler çözsün.

Habib Câmâti

Aldanmışız

Türk musikisi dergisi'nin son sayısının kapağında, sayın Cumhurbaşkanımız Celâl Bayar'ın resmini gördüğümüz zaman büyük bir heyecana kapıldık. Acele ile sayfeleri karıştırdık. Dergiyi başından sonuna kadar gözden geçirdik. Fakat aradığımızı bulamadık.

Hakikaten güzel bir şekilde çıkan ve mühim bir ihtiyacı karşılamaya çalışan bu kıymetli dergi, kapağını, her zaman tanınmış bestekârların resimlerine hasretmekle maruftur. Onun için derginin kapağında Cumhurbaşkanımızın resmini gördüğümüz zaman, sayın Celâl Bayar'ın bugüne kadar duymadığımız, meçhul kalmış bir tarafını daha öğreneceğimizi sanarak heyecanlandık ve merakla sayfeleri karıştırarak buna dair bir yazı aradık. Fakat maalesef, değil başlıbaşına bir yazı, bir haber; mevcut yazılar içinde bir satıra bile rastlayamadık. Meğer aldandığımız.

Dayanışma

Ahmet Ferit Yazıcı

Bu konu cemiyet ve fert münasebeti bakımından sosyolojik ve pedagojikleri ayrı ayrı ilgilendirir. Biz bu yazımızda konuyu karma halde ele alacağız.

Adı geçen münasebet aşağı yukarı şu 3 şekilde fikir alanına çıkmıştır:

1 — Cemiyet iş halinde de, uzviyetten farksızdır. Her hangi bir ferde gelen fayda ve zarar cemiyetin tümüne aittir. Tıpkı küçük bir işne batmasının bütün vücudumuzda hissedilmesi gibi. Haberleşme şebekesi sinir sistemine, ticaret hayatı kan devaranına benzer.

2 — Cemiyet bünye olarak uzviyetten farklı, işli-yiş olarak farksızdır. Bir salonda bir kahvede sandalyalar topluluk içinde iş görmekle beraber ayrı ayrı da sandalyalık yapabilirler. Fakat bir parmak vücuttan ayrı olarak tek başına yaşayamaz.

Cemiyetle uzviyet arasında hiç benzeme yoktur. ((Nerede can varsa orada uzviyet vardır. Fakat insan cemiyeti ruhla birleşmiştir. Kendi kendine taazzuv etmiş bir varlık değildir. Üzvi bir hayat yoktur)).

Yapraklar bir ağacı yaşatır, fakat yaprağı yapan ağaçtır. Ağacın parçası ise artık ağaç değildir. Bir makina sökülebilir, parçaları ayrılabilir, takılabilir. Fakat insan vücudu sökülemez.

Bu 3 görüşün de kuvvetli taraftarları vardır. Bu 3 görüşe uyarak şu 3 maddeyi sıralayabiliriz.

1 — İnsan her işini cemiyeti düşünerek, cemiyet için yapmalıdır. Cemiyet insan hareketinin dayanağıdır.

3 — İnsan kendi hayatını yaşamalı, cemiyeti de mümkün mertebe düşünmelidir.

3 — İnsanın kendi hayatını yaşamasından cemiyet doğar, kendi hayatımızı yaşayalım.

Bu 3 görüşün müşterek bir vasfı vardır: Fert cemiyet dayanışması.

Bu günlerde adı çok anılan bu milli dayanışma ne kadar zayıflarsa, fert ne kadar kendi hayatını yaşar, cemiyeti hiçe sayarsa, o cemiyette ablâk o derece sukût eder. İktisat ve hukuk da ne dereceye kadar zarar görür kesti remiyoruz.

Aile bağlılığının mühim zarar göreceği ise muhakkaktır.

Uzun zamandanberi, kıymetli yazılarıyla köşemizi süslemek zahmet ve tavazuud'u bulunan, sayın Abdullah İker'den aldığımız bir mektupta; geçen sayımızda çıkan yazılarında, «Hazreti Muhammet umurun devletçisi olmuştur.» şeklindeki ibarenin «Hazreti Muhammet umurun davetçisi olmuştur.» şeklinde tashihini istemek ve ailece yaylaya gideceğini bildirecek, bundan böyle yazılarında devam edemeyeceklerini ilâve etmektedirler.

Bir tertip hatası olarak, değişik çıkan bu ibareyi düzeltir, özür dilerken; sayın Abdullah İker'e gerek Berdan yazı ailesi ve gerekse okuyucularımız adına teşekkür eder, sıhhat ve esenlik temenni ederiz.

KÖŞEDEN
İşgeller

Yemeğe gidenler istisna edilirse

İlk demokrat hükümetin, 487 mevcutlu meclisten ancak 282 güvenlik oyu alması türlü yorumlara yol açtı.

Bazı kimseler bunu, milletvekillerinin işsizliğine, bazıları D. P. milletvekilleri arasında fikir ayrılıkları bulunduğuna hamlettiler. Bazılarına göre, muhalefete konuşma hakkı verilmemiş için hakiki demokrat fikrini milletvekilleri toplantıyı terk etmişlerdir - Bazılarına göre de, bir çok D. P. milletvekilleri, pek yakın bir gelecekte partilerinden istifa edecekler ve diğer parti safalarında yer alacaklardır.

Mezkrû toplantıya başkanlık etmiş bulunan sayın Hulûsi Köymen'e göre ise, vaziyet bambaşkadır. İlam edilmeye değmez, çünkü, C. H. P. ileri toplantıyı maldım sebeple terk etmişlerdir. 408 demokrat milletvekilinden 15 i Bakanlar kurulundadır. 6 sı çift yerden seçilmişlerdir. 26 sı iznlidir. «Yemeğe gidenler istisna edilirse» toplantıda bulunmayan milletvekili adedi 29 a düşer.

Eh, bundan iyisi de can sağlığı Sayın başkan 29 kadar milletvekilinin nerede olduğunu bilmiyorlar ama, 50 milletvekilinin yemekte olduğunu, pek alâ biliyorlar.

Yorumlar yerinde, mütalâa mükemmel. Fakat bütün bu yerindeler ve mükemmeler ne bizi tatmin eder, ne de mızrağı çuvala sokar. Bu mızrak, inkilâp diye vasıflandırılmış bir iktidar değişiminin sonunda, hükümetin kendi parti inden 120 oy gibi hakikaten mühim bir açıktaki güvenlik oyu almış olmasındır.

Allah encamını hayreyleye.
Çuvaldız

Berdan'ın büyük anketi

— Baştarafı birincide —

Diğer taraftan, Belediye genel kurulları, Tarsusta olduğu gibi 26 üyeden değil 126 üyeden de teşekkül etmiş olsa, kanunun 70 inci maddesiyle kendisine tanındığı topu topu 16 fıkralık müzakere ve karar hakkından dokuzunda, verilen kararın tatbik edilebilmesi için Vali veya İçişleri Bakanının taahhüt şarttır. Yani, meselâ Tarsusta 26 üyeden müteşekkil Belediye genel kurulu terazinin bir gözüne konsa diğer gözüne konulacak olan Vali, bu 26 yi bu gibi tartar Bir Vali 26 belediyesini tartarsa, İçişleri Bakanının kaç tanesini tartabileceğini siz hesab edin artık.

Belediye genel kuruluna böylece Vali ve İçişleri Bakanının emrine veren kanun, belediye emcimenini de, belediye başkanının emrine kul köle etmiştir. Çünkü emcimen belediye başkanını tarafından havale ve tevdi edilmeyen hususat hakkında karar veremez. Üstelikte havale ve tevdi ettiği hususat hakkında vereceği karar başkan tarafından beğenilmezse, baş vurulacak yer yine de vilâyet makamıdır.

Sakat taraflarına kısaca temas ettığımız bu kanunun, bir de ehliyetsiz ellere tevdi edileceği göz önünde bulundurulacak olursa, belediyelerimizin bugün içinde buldukları keşme-keşin manası anlaşılabilir olacaktır.

Demek oluyor ki iyi bir belediyeye kavuşmak için yapılması elzem olan iki iş vardır. Bunlardan birincisi belediye kanununu değiştirmek, ikincisi belediyeyi ehil ellere teslim etmektir.

Belediye kanununun seçimlerden önce seçime ilgili maddeleri hariç değiştirilebileceğini sanmıyoruz. Çünkü 4878 sayılı kanunun geçici maddesine göre, halen iş başında bulunan belediye meclisinin süresi 950 Ekim ayına kadardır. Yani bu kanuna göre en geç Eylül ayı içinde seçimlerin yenilenmesi lâzımdır. Haziran sonunda meclisin yaz tatiline gireceği düşünülürse, değişebilmek için uzun ve esaslı bir tetkik ve çalışmaya ihtiyaç gösteren kanunun seçimden önce değiştirilmesine ihtimal verilemez.

Ehil eller meselesine gelince, işte anketimizin sebebi hikmeti budur. Kanunu değiştirecek olan hükümet ve meclistir. Ehil elleri bulacak, ehliyetsizlere yol verecek olanlarda seçmenlerdir.

İşte biz, Belediye meclisini kimler üye seçmelidirler?, diye sorarken, bu için ehil olanları arıyor ve seçmenlere takdim etmek istiyoruz. Çünkü biz, bu

memleketi aynı kanun ve aynı şartlar altında bile, bu günküden en az üç defa daha iyi idare edecek eleman bulunduğuna inanıyoruz.

Zavallı olan kim

Şehrin giriş ve çıkış noktalarına yerleştirilmiş belediye zabıta memurlarının bütün dikkat ve gayretlerine rağmen, korması çalmayan, freni tutmayan, lambası yanmayan otobüs ve kaptıkacılar salma salma sefer yapmakta; bu seferleri şerefleştirmek cesareti ve tevazuunu gösteren yolcuların nefes bozularını toz tabakalarıyla kalvanize etmekte, yolcularını bindikleri yerdekenden bambaşka bir kılık, kıyafetle, menzili maksuda ulaştırılmaktadırlar.

İşte böyle salındıkça içini ve etrafını toza boğan bir kaptıkacıyı Mersine gidiyoruz. Bizim Rahmi Yalın'ın diliyle; g a l i b a 1926 da yani 1342 de Türkiye'ye gelmiş, idareyi devlette, hased ser vette, hizmeti millette, bîbâhtı kısmette, cülusu işrette, kahri nihnette, vergiyle hükümette ve bir ömrü rezaletle e m e k kasbetmiş bir kaptıkacı.

Vakit, akşam!

Basma, pazen, yolculuğu, rengarenk, lime lime elbiseli; yalın veya nalın ayaklı; fasone, diyağon veya grizet şalvarlı, beyaz baş örtülü veya kasketli; yanık tunçlaşmış yüzü genç, ihtiyar; kadın, erkek bir sürü ırgat, kazınları omuzlarında ot dövmeden donuyorlar. Dikkat ediyorum, bu tunçlaşmış yüzlerde alın terlerinin gururu var.

Yer, yer sararmış yeşil tarlaların, kahverengi yamaçları arasında, güneşin son ışıklarıyla gümüşlenmiş asfaltı dolduran bu kalabalığı seyre dalmış olduğum bir sırada; "Vah zavallılar, diyen çatlak bir kadın sesiyle kendime geldim. İçimde beliren tepessüs hissini yenemiyerek, dönüp geriye baktığım zaman; pudra, alılık, ruj ve sürmenin ağdalı gölgesinde hüviyeti kaybolmuş, sevdamı bir bakışla karşılaştım. Damgalı bir yaz, davetkar bir bakış, bir fahişe suratiyle karşı karşıyaydım. Müstehzi bir eda ile; eliyle geçenleri işaret ederek:

— Değil mi beyefendi? diyordu.

Ne cevap verebilirdim. Kaptıkacıdaki gözlerin muhasarası altında idik. Karşıdaki kadın muhatap olamayacak kadar aşıkardı. Ne yaparsın çar naçar, kadını söylece bir süzükten sonra; aynı müstehzi edayı takınmaya çalışarak:

— Evet görüyorum, hanımefendi, diyebildim.

Mercan

Mademki pervasızdırlar şu halde cevap versinler

(Baştarafı birincide)

de, uzun akıllılarımızın uzunluğunda kaybolmuş hakikatsa, o zaman diyeceğimiz çok şey var.

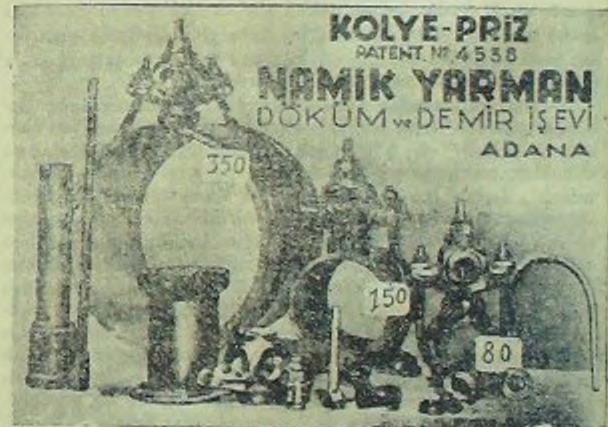
Daha sonra; Mahut Nazım Hikmet toplantısına, İstanbul'da "en namuslu, en dürüst, halkı iştirak etti diyorunuz. Çok güzel. Zaten bunlara kimse namussuz, ah-lâksiz demedi ve diyemedi. Yalnız 600 üm de yakinen bildiğiniz anlaşılabilir insanlar kimlerdir? Ve içlerindeki yabancı sayısı ne kadardı? Kendinizi sayıya katmayın. Çünkü sizleri biliyoruz.

Nihayet Efendim, bu "misi" görülmemiş adaletsizliği, kanunsuzluğa, haksızlığa, protesto eden; Adalet sever, kanun tanı, hak bir insanları desteklemek iştiyakıyla kavranan, derinliği ve uzunluğu muhakkak olan genç katalarımız; şu rezile diye tavsif ettiğiniz İstanbul gazetelerinin tahrifatını protesto etmekte neden bu kadar geç kaldılar? Yoksa işin bu tarafında da açıklanması gereken hakikatlar mı vardır?

Yurtdış: 10 Haziran 1950 Cumartesi günü akşamı Parkta verilecek olan Kızılay balosunu unutma.

Dural muhasebe Bürosu

- 1 — 1950 yılıbaşındanberi yürürlüğe girmiş olan gelir vergisi kanunu hükümleri gereğince Tüccar ve esnafın ticari ve sını muhasebesini kurar ve yürütür. Bilancesını tanzim eder.
- 2 — Büromuz ticari mahremiyete son derece itina eder.
- 3 — Arzu edenlerin ve daha fazla malûmat almak isteyenlerin, Şadırvanlı handa Berdan gazetesi yazıhanesine müracaat etmeleri ilân olunur.

— Şehir içme su şebekeleri için (60) tan (500) mm. ye kadar her çaptaki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütün parçaları asfaltlanmış, şimdiye kadar olanlara her bakımdan üstün kalite ve esvafı olan KOLYE-PRIZ lerimizi toptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez bir fiatla ancak müessesemizden temin edebilirsiniz.

Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılması ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. Nr. (2)

Sahibi ve yazı işlerini fiilen idare eden SAMİ DURAL
Gülek Basımevi - TARSUS

İlk defa

Yaşını tamamlamak üzere olan Berdan gördüğü alaka, takdir ve teşyikten müteşekkirdir:

Gazetemiz bu alaka, takdir ve teşyikten aldığı ilhamla her hafta muntazam olarak çıkmış ve kıymetli okuyucularına kavuşmuştur.

Bu güne kadar, şehir içi ve dışında 600 e yakın abonemizi mühim bir kısmından, gazetemizi yıllık abone bedeli olan «5» lira tahsil edecek fırsat bulamadık. İlk defa olarak, abone bedelini ödemiş olan okuyucularımızdan yıllık abone bedeli olan «5» lirayı adresimize göndermek suretiyle hesaplarını kapamalarını rica ediyorduz.

Bu vesile ile selam ve saygılarımızı sunarız.

Şık, Zarif ve Dayanıklı
Bir KUNDURA için baş
vuracağınız yer:

Aldatınz Kundura
Evidir

Atatürk Caddesi No. 10

Anma Törenleri

Bütün millî terde olduğu gibi, bizde de tarih, san'at, ilim saha-larında şöret yapmış şahsiyetle-rin ölüm ve doğum yıldönümlerinde anma törenleri tertiplenmek-te; tarihimizin dönüm noktalarını teşki eden gülerin yıldönümlerinde bayramlar yapılmakta ve bu münasebetle bir çok kitap, broşür yayınlanmakta; gazetelerde, der-gilerde tenkit yazıları çıkmaktadır.

Bir milletin, bu gita hâdiseleri vesile ederek, ölmez isimler yapı-lış değerlerini anması, onları bü-tün cepheleriyle yetişen gençliğe tanıtmayı; tarihî dönüm hünlerini yademesi ve hattâ insanlık için büyük hizmetler yapmış yabancı değerlere layık oldukları hizmeti vermesi, yalnız millî birliğin teşek-kül ve kökleşmesini sağlamakta kalmaz, aynı zamanda idealist bir gençliğin doğmasına yardım eder. Bu bakımdan bu gibi toplantı ve törenlere ne kadar önem verilise o kadar iyidir, o kadar verimli ve faydalıdır.

Fakat esfle kaydetmek zorundayız ki, bütün bu anma törenleri, pek azı müstesna olmak üzere, gelişigüzel bir şekilde yapılmakta; bir nizam ve istizamdan mahrum oldukları kadar, değer ölçüsünden de mahrum bulunmak-tadırlar. «Kedersiz matem, sayısız merasim» kabilinden hiç bir mâna ve kıymet ifade etmemektedirler. Bu böyle olunca da, beklenen fayda yerini bekl-nilmeyen zarara bürünmektedir.

Görüşümüze göre layık oldukları önemi veremediğimiz me-rasimlere son vermek en doğru bareket tarzdır. Bir iş ya tam yapılır yahutta hiç!

Burada işaret etmek istediği-miz diğer bir mesele de, bir çok şöretler için anma törenleri yapı-lırken, diğer bir çok şöretlerini ihmal edilmesi keyfiyettir. Meselâ «Piyer Loti» gecesini için hazırlanan nüfus kâğıtlarında müslüman ya-zılı bir çok insanları, bir «Hazreti Muhammed» gecesini hatırlarına bile getirmiyorlar. Piyer Loti'nin değerini küçümsemek istemiyoruz. Fakat hiç bir zaman ve hiç bir surette Hazreti Muhammed'le mu-kayese edemeyiz.

Oyle sanırız ki insanlık tarihi Hazreti Muhammed değerinde bir ikinci şahsiyet kaydetmemiştir. Şu halde onun büyük şahsiyetini, öl-mez eserini hiç olmazsa doğum ve ölüm yıldönümlerinde tebarüz ettirmek, yalnız müslüman millet için değil, insanlık için de şarttır. Hazreti Muhammed'in çizdiği yolda yürümüş ve şöret yazmış değerler için anma töreni tertip eden bizler, nedense pınarın gö-nülünü ihmal edegelmüşüzdür. Ne ka-dar acı bir hakikat.

Berdan

BERDAN'IN BÜYÜK ANKETİ

Belediye Meclisine kimler üye seçilmelidirler?

Aldığımız ilk mektubu neşrediyoruz

Halân yürürlükte olan 1580 numaralı belediyeler kanununa göre, belediye genel kuruluna üye seçilebilmek için:

- 1 — Türk olmak,
- 2 — Seçim başlamadan evvel en az altı aydanberi beldede ikamet etmekte olduğunu vesikle isdat etmek,
- 3 — Kamu hizmetlerinden yasaklı olmamak,
- 4 — 25 yaşını bitirmiş olmak ve
- 7 — Türkçe okur yazar olmak şarttır.

Kanunun bu tarifine göre, yukarıda sıraladığımız şartları haiz olan her vatandaş belediye genel kuruluna üye seçilebilir. Fakat kabul etmek lazımdır ki, bu şartlar, bir vatandaşın belediye genel kuruluna üye seçilebilmesi için kâfi değildir. Çünkü belediyecilik her şeyden önce bir görgü ve bilgi işidir, bir ihtisas meselesidir. Bir belediye üyesinde kanunun lüzumlu gördüğü bu şartlardan başka, bazı şartlar ve meziyetler daha aramak mecburiyeti vardır. Kanunun zikre lüzum görmediği bu şart ve meziyetler üzerinde fazla durmayı lüzumsuz buluyoruz. Yalnız görüşümüze göre, şimdiki kadar belediye üyeliği için, kanunun zikrettiği şartlar kâfi göçülmüş ve onun içindir ki belediyemiz; bir müşkilatlar bürosu, bir ceza müessesesi, bir keşmekeşler çıkması haline gelmiş ve girtlağa kadar borca gömülmüştür.

Hiç şüphe edilemez ki, belediye seçimlerine iştirak edecek olan partiler, bu hususa tabii olarak nazarıtibara alacaklar ve aday listelerini ona göre tanzim edeceklerdir. Fakat bu listelerin teker teker bir kıymet ifade edecekleri, başka bir deyimle, memleket için en verimli birer liste olacakları şüphelidir. Çünkü, memleket kıy-
Devamı sahife 4 de

BİR MEMUR TASLAGININ HATIRATI

Bu sayımızdan itibaren yayınlanmaya başlayacağımızı ilân ettiğimize, Bir Memur Taslagının Hatıratı başlıklı yazının yayını bazı sebepler dolayısıyla gerfiye bırakmış bulunuyoruz.

Okuyucularımızdan özür dile-ler saygılarımızı sunarız.

Komünizmle Mücadele

2

Yazan : AY

Komünizmin ikinci tezi şu idi: Cemiyetin kaynaklarını kâfi derecede inkişaf ettirmekten ve insan iççiliği ile vücudu petirilen mad-denin adilâne bir surette tanzimi-ni teminden, kapitalist sistem aciz-dir.

Raslar müsavvati temin etmek için toprağı ve maddeyi cemiyetin malı yapmışlardır.

Vatan toprakları mensup olan milletin ortak malıdır. Vatanın bir karışı için ölümü bile göze almak lazımdır.

Fakat bu düşünceyi umumi menfaat adına vatan topraklarının paylaşılması fikrine ulaştırılmı: A — Kendi malı olmayan toprakta çalışan işçi angarya kabilinden işler. B. — Böyle çalışmada, komünistlerin iddia ettiği gibi milli kaynaklar gerektiği gibi inkişaf etmek şöyle dursun azalır bile.

Bunun neticesini bizzat komünizmi kabullenmiş memleketlerden arayalım: Nisan/948 de Moskova radyosu, Moskovanın kömür, ayak-

kabı, ekme ve mensucat sanayi-inde çalışanları AŞAĞI KALİTE MAL çıkarmakla suçlandırılmış olduğunu bunların şiddetle cezalandırılacağını ilân etmiştir. Bu halkın KENDİSİ İÇİN ÇALIŞMA-DIĞINI anlaması demektir.

Buğday anbarı diye tanınan ve her gün halka 250 Gr. ekme dağıtılan Romanyayı ne buyurur? Burada Ruslar, Romen buğdaylarını vağonlara, Romen sigır-larını kamyonlara ve vapurlara doldurup gece sınırı geçirmek ve sabahleyin başka istikametten, Rus-yadan geliyormuş gibi Romanya-ya girdirmektedirler. Ne acı!

Kölelikle şereflenen Bulgaristan halkı komünizmden sonra, ayda 7 yumurta, 3 ayda bir 200 gram şeker ve 250 Gr. ayçiçeği yağı almak hakkına maliktir. Halk ancak günde 300 gr. Mısır unundan yapılmış ekme yemektedir. Bu günkü Çin'in aynı duruma gi-receği teyid edilmektedir. Halbu-
devamı sahife 3 de

Zümrüt Rize'den:

MİLLİYETÇİ GENÇLİĞİN TÜRKÇÜ MİLLETVEKİLLE-RİMİZDEN BÜYÜK DİLEĞİ · VALİ BEYİMİZ · MİDEDE BİRLİK · KUZU SÜRÜSÜNDEKİ AYI

Yazan : DARENDELİOĞLU

Dokuzuncu devre Büyük Millet Meclisinin me'sut ve teselli ve-ren bir tarafta da, yıllarca bir fedai gibi Türkçülük davasına hizmet etmiş olan sayın Ali Canip Yöntem (Bursa), Remzi Oğuz Arık (Seyhan), Sadri Maksudi (Ankara), Arif Nihat Asya (Seyhan), Tevfik İleri (Samsun), Cezmi Türk (Seyhan), Bahadır Dülger (Erzurum) V.S. gibi milliyetçi şahsiyetleri de bağrına basmış bulunma-sıdır.

Diğer milletvekillerimizin de vatan sevgilerinden asla endişe-miz yok. Yalnız şimdiki kader parti disiplini diye nice ateşli ve milliyetçi milletvekillerimiz, o kürsüden haykırmak istedikleri halde buna mu'afak olamadılar. Saracoğlunun «Türküz, Türkçüyüz» deyişi, Hamdullah Suphi'nin eski heyecanı bir parti taassubu için-de kaybolup gitti.

Şimdi ise devir ve zihniyet değişmiş, hür ve müstakil vicdan-ların sesi yükselmeye başlamıştır. Onun için, şu günlerde bir af kanununun çıkmasını herkes gibi biz de hasretle bekliyoruz. Yal-nız, bu vatanın bağrına bir hançer gibi saplanmak isteyen komün-ist kimselerin bu afftan istifade ettirilmemesini görmek, bütün va-tansaver me kalpleri teselli edecektir.

Adı geçen milletvekillerimizden bunun müdafasını beklemek kadar, bizzat tabii bir hadise olamaz. Şu anda, gençliğin bütün dik-kati bu milliyetçi milletvekillerimizin kürsüden yapacakları haykı-rişlara dönmüştür. Komünistler affedilmemelidir.

Vali Beyimiz

Milliyetçi gençlik, günlerdenberi, komünizmi tel'in için bir toplantı yapmak istiyor. Fakat, gel gör ki, Vali beyimiz müsaade etmiyor. Sebebini isteyin ve dinleyin, dağıdaki çobanı bile ikna edemezsiniz. Bir oyalama siyasasetirdir gidiyor. Diğer taraftan Çiçek Pa-lasta «Yaşasın komünistler» diye feayad eden bir avuç soysuza aynı vali beyimizin izin verişlerini düşününce, insan haklı olarak ye-ni vali beyimizin izin verişlerini düşününce, insan haklı olarak ye-ni ve teessüre düşüyor.

(Devamı sahife 4 de)

Hakikatler Âleminden PİRLİTLER

16

Beş yaşında doğuran kız

Misline ender rastlanan bu garip vak'anın kahramanı, Lina Medina isminde bir kızcağızdır. Peru yaylalarında hayvancılıkla geçinen, dokuz çocukla fakir bir ailenin en küçük kızı olan Lina doğuştan anormal bir çocuktur. Fakat yoksulluk ve cehalet yüzünden, Lina ile ne annesi ne de babası hakkıyla meşgul olamıyorlardı. Bu hilkat garibesi, dört yaşına bastıktan az sonra büsbütün anormalleşti. Zavalıya bir istihabçılık âriz oldu. Sık sık bulantılar geliyor ve yavaş yavaş karısı şişiyordu. Nihayet kızcağız o kadar fenalaştı ki, komşular aralarında para toplayarak Lina ile annesini sahildeki Pisco hastahanesine gönderdiler.

Doktorlar Linanın hastalığına kat'i bir teşhis koyamadılar, bir kısmı mide tümöründen şüpheleniyorlardı. Fakat aksi iddia bulunandı da çıktı. İşe vaziyet eden baş hekim Dr. Lozado hastalığın ârazi ve seyir şekli, hastanın göğüs teşekkülâtının ve tenasül organlarının arzettiği durum karşısında hayretler içinde kalarak araştırmalarını derinleştirdi. Bütün müşahede, araştırmaya ve analizler hep inanılmıyacak bir noktada birleşiyordu. Başhekim, nihai teşhisi koymadan evvel, her ihtimale karşı, Lina'nın annesini bir kere daha inceden inceye sorguya çekti. Bu cahil köylü kadının, dili döndüğü kadar anlattıkları Dr. Lozadonun teşhisini destekler mahiyette idi. Lina Medina, sekiz aylıktan bulğa ermiş, o zamandanberi her ay montazaman kadınlık ârazi göstermiş ve hastalıklı beraber adetten de kesilmişti; bu vaziyet karşısında Lina Medina'nın «hamile» teşhisini koymaktan başka çare kalmıyordu.

Beş yaşında bacak kadar bir kızın hamile kalışı, pek tabii, etrafta bir bomba tesiri yarattı. Bütün dünya gazeteleri hadiseyi parmaklarına doladılar. Mesele dalgalandı budaklandı. Peru hükümeti işe müdahale mecburiyetini hissetti. Resmî makamlar tarafından yapılan takibat ve tahkikat her hangi bir semere vermedi; bütün gayretlere rağmen Lina'nın ne şekilde hamile kaldığı anlaşılamadı. Hadisenin bu safhası, maalesef, bir sürü çirkin dedikodularla doludur. Netice itibarıyla Lina, memleketin en büyük hastanelerinden birine kaldırıldı. Meşhur tıp adamları gelip hilkat garibesini muayene ettiler. Bunların bazıları Dr. Lozado'nun teşhisini doğru bulmadılar; bazıları ise ileri geri fazla

bir şey söylemekten çekindiler. Dr. Lozado, teşhisinde ısrar ediyor ve her türlü mesuliyeti üzerine atarak Linayı mubakkak doğurtacağını söylüyordu.

Bir taraftan hararetili tıp tartışmaları yapılırken diğer taraftan da beş yaşındaki hamilenin günü doluyordu. Nihayet, 14 Mayıs 1939 sabahı Lina Medina kısa bir dinlenme mütacekibi, ameliyat odasına götürüldü. Burası dünyanın dört bir bucğından gelen meşhur tıp adamları ile dolu idi. Koridorlarda ise, neticeyi bir an evvel bütün dünyaya yaymak üzere, gazeteciler vızır vızır doluyorlardı. Sokakta muazzam bir kalabalık hastanenin önünde toplanmıştı. Ameliyat masasının başına geçen Dr. Lozado, tamamlanmış bir sürü tıp adamının mütecessis hatta alaycı nazırları altında bir an irkilir gibi oldu - ya teşhisi doğru çıkmazsa. Mamefih bu tereddüt uzun sürmedi ve doktor büyük bir şoklanıklıkla sezeryan ameliyatına başlamaya başladı. Onbeş dakika süren işlemi bir faaliyetten sonra Dr. Lozado Linanın rahminden çıkardığı pembe bir et yığınına bacaklarından sallayarak harekete geçirdi. Ameliyat odasını delduranlar, viyaklayan bir bebeğin sesini hayretle duydular: Lina Medina doğurmuştu.

Ameliyat tam bir muvaffakiyetle neticelenmişti. Anne de yavrusu da sıhhatte idiler. Beş yaşında bir anadan doğmasına rağmen bebekte hiç bir gayritabiiilik yoktu; tamamiyle normal bir erkek çocuktur. Lina; doğumdan evvel otuz kilo gelmişti, oğlu ise 3 kilo çekiyordu. İşin daha garibi beş yaşındaki bu hilkat garibesi anne, çocuğunu emzirecek durumda idi. Fakat Dr. Lozado buna razı olmadı ve zavallı kızcağız üzerinde her hangi bir çok olmanın diye, doğum hadisesi gizli tutuldu.

**

Bu hilkat garibesi ana ile oğlunu ne olduklarını merak ediyorsanız derhal haber verelim: İki kişi de sapaşaglam yaşamaktadırlar. Eğer onları görmek isterseniz, Peru yaylalarındaki Tierspo köyüne kadar uzanmanız lazımdır. Yalnız aklınızda olsun: Geçen Eylül ayında Onbeşine basan Lina Medina, dokuz yaşındaki öz oğlunu hâlâ erkek kardeşi zannetmektedir.

(Bütün Dünya) dan
Kısaltılarak

İstidat meselesi

Yazan : MERCAN

Bilmem rastladınız mı? Bugünlerde, bizim "Zağımız", gazete sahibi M. Nedim Bayraktar'ın yazdığı gibi; Çeribaşı Abdal kerimesi bayan Gülizar Fettan, eşi Kahraman Hattan, kerimesi bayan Dudu Raksan, eşi Aslan Dakkar, bayan Güllü Bedlan, eşi Zümmeran, babası Garsan, anası Sultan Cerresan; Tarsus'u adım adım dolandırmakta, çalıp söyleyerek halkı eğlendirmekte, parsa toplayıp geçinmektedirler. Buraları görüpte hiddellezde kâğıthaneyi batırlamak mümkün değil. Hey gidi günler heyl!

Cedlerinin Adem oğullarından Babil'e; Kabil'in beğemediği Lityuz'den geldiği iddia edilen çingenelerin, bildiği gibi gıpta edilecek bir yaşayışları vardır. Tabiat aşkı insanlardır. Kanun, nizam pek tanımazlar. Cemiyet kanunlarına oymayı bir külf t addederler. Davul, zurna, tef gibi bir çok müzik aletlerini; yüzük, clock, kalbur, maşa, kürek gibi süs ve ev eşyalarını, varyete oyunlarının envaini, ve takas usulüyle alış veriş, onların bulduğuna inanılır. Sünnetçinin, sepetçinin, falcılarının iyileri çingenelerdir. Gam gussa bilmezler. Bir çarkıda da işaret edildiyi gibi; maşa yapıp satarlar, göbük atıp yarışlar.

İkinci bir rivayete göre de çingeneler; Nuh Peygamberin, tulfanda gemiyi bindiremediği, dördüncü oğlu "Gao",ın soyundandır. Vejaterist oluşlarını sebebi budur. Mühtelif inanışlara göre "Mehdi", çingenelerden çıkacaktır. İbranice Tevrat'ta "Hadeşa", adı verilen ve dünyayı sulh ve selâmete eristireceğine inanılan halâkâr da onlardan olacaktır.

Bütün bu yazdıklarımı, yukarıda da işaret ettiğim gibi, üstümüz M.N. Bayraktar'ın, Nevzat Güven - Cezmi Türk münakaşası mü nasebetiyle kaleme aldığı bir yazıdan almıştırm. Çingene tarihi hakkında daha fazla malûmat almak isteyenlerin Bayraktar'a başvurmalarını rica ederim.

Benim burada üzerinde durmak istediğim mesele, bir çingene çocukta rastladığım istidat ve kabiliyettir. Yukarıda ad ve soyadlarını yazdığım grupta 7.8 yaşlarında isimsiz bir çocuk var. Eger görmediniz ve dinlemedinizse yazık doğrusu. Ayağımıza kadar gelmiş büyük bir fırsat kaçırmış olduğunuzna samî'i olarak inanabilirsiniz. Bu çocuk hakkında bir fikir verebilmek için söyleyeyim; eski düğünlerimizde isim yapmış ve bu gün hakkın rahmetine kavuşmuş meşhur bir kaç darbukacı istisna edilecek olursa, bu güne kadar Tarsus'a böyle bir darbukacı gelmemiştir. Hani bir gözü Devamı sahife 4 de

Kızıl Rusyada harp zenginleri

Aktın rublenin kabulünden ve bazı fiyatların düşürülmesinden sonra, Sovyet propagandası Sovyet halkının hayat şartlarının pek yüksek olduğunu ispata kalkmıştır. Meselâ, geçenlerde Moskova radyosu, Donbas bölgesinden bir maden işçisinin bir konuşmasını neşretmiştir. Adamın anlattığına göre, ayda 7.000 ruble kazanmaktadır ve son fiyat tenvizleri sayesinde bunun yarısını muhtaç olduğu yiyeceğe harcayabilmektedir. Bugünkü rayice göre, 7.000 ruble 625 İngiliz lirası (takriben 4.800 Türk lirası) eder. Demek ki bu maden işçisi ayda cari masraflara 2.400 Türk lirası, giyeceğe de keza 2.400 Türk lirası harcamak zorundadır. Bu rakamlar, Sovyetler Birliğindeki ucuzluğu ne güzel belirtiyor!

Keza bir müddet evvel, Vaşington'daki Sovyet Büyük Elçiliği tarafından neşredilen bir haberler bülteninde Dimitri İvanin adında bir zatın Sovyetler Birliğindeki hakiki maaş ve ücretler hakkında bir yazısı çıkmıştır. Keza bir maden işçisi olan İvanin, normal istisnalı normunun 6-5 misli istisnalı bulunduğunu, aylık kazancının 8.000 rubleye kadar çıkabildiğini, yeni fiyat tenvizleri sayesinde kendisi ile ailesinin ihtiyaçlarını karşıladıktan sonra ayda 1.500 ruble biriktirebildiğini anlatıyordu.

Yani, bugünkü rayice göre, İvanin, kendisini ve ailesini geçindirmek için ayda 500 İngiliz lirası, takriben 4.000 Türk lirası harcamak zorundadır.

Resmî Sovyet rakamlarının açıkladığı bu durum karşısında, Sovyetler Birliğinde hayatın ne kadar ucuz olduğuna siz hükmediniz!

(«East Europe» dergisinden)

Veyis Ekener geldi

Bir müddettenberi İstanbul'da bulunan arkadaşımız Veyis Ekener gelmiş ve bu sayıda itibaren, eskiden olduğu gibi, gazetemizin yazı işlerini fiilen idare etmeye başlamıştır.

Bu vesile ile arkadaşımıza hoş geldin der, başarılar dileriz.

Mübarek Ramazan'ı Şerif

Tarsus Müftülüğünden:

17 Haziran 1950 tarihine müsadif Cumartesi günü mübarek Ramazan'ı Şerifin ilk günü olduğu ilân olunur.

HAZRETİ MUHAMMED

8 Haziran 1950, gerek maddi ve gerekse manevi temizlik ve dürüstlüğü esas itihaz edilerek, insanlığı bugünkü medeniyet seviyesinin çok üstünde ve insanlık mefhumunun ideal tekâmülünde gömcek gibi mukaddes bir dâvânın temeli; şefkat ve muhabbet, karşılıklı yardım ve samimiyet, adalet ve müsavat kaynağı olan İslâm dininin kurucusu Hazreti Muhammed'in 1318.nci ölüm yıldönümü idi.

Hazreti Muhammed 20 Haziran 571 de Mekke'de doğdu. Bazı kayıtlara göre 7, bazı kayıtlara göre de 8 Haziran 632 de Medine'de öldü. Henüz altı yaşında iken öksüz ve yetim kalmış, 8 yaşına kadar büyük babası Abdülmuttalib, onun ölümlüyle de amcası Ebutalib'in himayesinde büyümüştür.

Hazreti Muhammed'in evsafını zaptedenler, kendisini şöyle tarif ederler: «Orta boylu, buğday renkli, hafif kemerli burunlu, badem gözlü, seyrekçe ve siyah sakallı, güler yüzlü ve çok cazip simalı

Lamartin'e göre

Hazreti Muhammed

Hâlik ve mahûk arasına konulmuş batıl itikatlara kökünden silmeğe girişmek, insanlığı yakışan rasyonel fikri canlandırmak ve bir sürü keşmekeş içinde delâlet ve sapıklığa mağlup put perestlik zihniyeti yerine ilâhî kutsiyeti ikame etmek kolay bir iş değildir.

Alelade bir insan, iradesine bağlı olarak veya olmayarak böyle bir cesareti kendinde asla bulamaz. Çünkü ulaşılmaz hedef beger kudretinin pek çok dışında idi. İnsan hiç bir zaman beşer kudreti ve ölçüsü ile kıyaslanmasa kabil olmayan böyle bir işe giremezdi. Zira tasavvur o kadar geniş, anlayış ve tatbikat o kadar yüksektir ki, bir avuç yardımcı ile çölen bir köşesinde bu nasıl yapılabilirdi? Buna insan aklı asla eremez.

İkiyüz yıllık kısa bir zaman içinde dünyanın üç kıtasının çehresini değiştiren böyle muazzam ve istikrarlı inkilâbı başarmak ondan başka hiç bir insan oğluna nasip olamamış ve olamaz da.. Söz ve kılıç [*] kuvveti sayesinde insanlık Allahın birliği altında üç kut'ada, İran, Horasan, Maveraünnehir, Garbi Hindistan, Suriye, Habeşistan, bütün Afrika memleketleri, Akdeniz memleketlerinin birçoğu, hemen bütün İspanya, Galyaya kadar yayılmış bulunuyordu.

Tasavvur ve plânın genişliği, vasıtaların azlığı ve neticenin fevkalâde muazzam oluşu, insan delâsinin kabul ettiği şu üç ölçü

«Manevi sıfatlarının başkası sadeliğinde ve samimliğinde görünür. Her işi bizzat görür, ev işlerinde zevcelerine yardım ederdi. Mescit yapıldığı zaman Muhammed bir rençber gibi çalıştı. Sahibîlik, caliyet gibi şeylerden nefret ederdi. Etrafındakilerin kendisini görünce ayağa kalkmalarını istem. z, kendini kimseye müreccah görmezdi. Yürürken arkadaşlarının arasına katılır, otururken mümtaz bir yer seçmezdi. Yalandan ve yalancılardan çok iğrenir, maddî temizlik kadar manevî temizliği de pek severdi. Düşmanlarına karşı bile ulûvvücenab gösterir; adalet hususunda müslümanlarla, müslüman olmayanlarla, dost ve düşmanı ayırmazdı. Halim ve mütevazı olduğu kadar mukavemetli ve cesaretli idi. Ömründe bir kere bile yeise düştüğü görülmemiştir.

Bu münasebetle, Mehmet Kıdey'in Lamartin'den çevirdiği bir yazıyı Uyanış dergisinden iktibas ediyoruz.

ile Hazreti Muhammed'i, her hangi bir tarihi şahsiyet ile mukayese etmek cesareti insan olarak kimse gösteremez.

Tarih meşhur ve eşsiz kumandanlar, kanun yapıpıcılar, İmparatorlar görmüştür. Bunlar eşi ender zaferler kazanmışlar, dâhiyane kanunlar yapmışlar, ölçsüz top rakları idare etmişlerdir. Hepsi bu kadar. Maddeye dayanan bütün bu dağdağalar, diyebiliriz ki, kurucularıyla çöküp gittiler.

İslâmiyet de ordularile eşsiz zaferler kazandı, kanunlara büyük oir yenilik getirdi ve büyük imparatorlukları sarstı. Fakat yalnız bu kadarla kalmayıp, mabetleri, putları, dinleri, fikir ve inançları fethederek yeryüzünün üçte iki ahalisinin ruhlarına derinden derine nüfuz etti.

Her harfi bir kanun olan bir kitaba bağlı, dilleri ve ırkları ayrı olan kavimlerden müteşekkil bir millet meydana getirdi: Müslüman milleti. Bu milletin fertlerine, uydurma ilâhlardan nefret ve Allaha karşı sınırsız bir sevgi duygusu aşıladı.

İlâhî mukaddesatı sulstimal karşısında duyulan intikam hissi Hazreti Muhammed'den sonra gelişti.

Devamı sahife 4 de

[*] Buradaki kılıç kuvvetinden kasıt, bazılarının zannettikleri gibi İslâmiyetin kılıç kuvveti ile yayıldığını söylemek değildir. İslâmîyetin yayıldığı yerlerde görüleceği veçhile bu kılıç kuvvetinden maksat putların kırılıp yerlerine serildiğidir.

Komünizmle mücadele

(Bağtarafı birincide)

ki en harp yorgunu memleketlerde bu hal yoktur.

Eğitlik prensibine gelince: Prof. Hıfzı Veldet şöyle diyor:

((Geniş kitlelerin istismarına meydan vermemek, herkese emeğinin tam karşılığını temin etmek hudutsuz servetlerin mahdut ellerde birikmesize umumî menfaat bakımından çok ehemmiyetli olan büyük istihsal vasıtalarının ferdi mülkiyete mevzu teşkil etmesine meydan bırakmamak, içtimai sigortalar kurarak çalışma emniyetini sağlama bağlamak, bütün bunlar içtimai adaletin şartlarındandır. Fakat bir cemiyet içinde bu şartlar bulunduğu halde, ferdin siyasî hürriyet ve masuniyeti yoksa, köyü bir istibdat rejimi varsa kimse canından ve hürriyetinden emin değilse, devlet polisi istediği adamı istediği zaman evinden alıp götürmek salâhiyetini haizse ve buna karşılık adli garantiler yoksa, yani hukukî adalet mekanizması ferdin hürriyet ve masuniyetini garanti edemeyorsa, öyle bir memlekette İÇTİMAİ ADALET bahis mevzuu olamaz. İktisadî seviyeleri az çok birbirine yakınlaştırılmış fakat siyasî fikir hürriyet ve masuniyetleri ellerinden alınmış fertlerden meydana gelen bir cemiyet ÖNLERİNE MÜSAVİ DERECEDE YEM KONAN ve bu sebeple ÇEKİŞİP TEPIŞMEYEN HAYVAN SÜRÜLERİNE BENZERLER. İnsanın hayvanlaştığı bir cemiyet ise yaşamaya değmez.))

((Esasen tenbel ile çalışkanın zeki ile ahmağın iktisaden eşit duruma konmasına imkân yoktur. Olsaydı böyle bir hal adaletsizliklerin en büyüğü olurdu. Şu halde Sosyal adaleti uçlarda değil, ortalarda aramalıdır.)) Demektedir.

New Hampshire'de çıkan Affairs dergisinin tem/1947 sayısında ((Kapitalizm baksız ve yolsuz inkişafından bahseden Rus komünistlerinin kendi millî ekonomileri karşısında yüzleri kızarmalıdır. Bu memleketin iktisadiyatında makina ve maden endüstrisi gibi bazı endüstri şubeleri, diğer şubelerle mukayese kabul etmeyecek şekilde ileri gitmiştir. Çok kısa bir müddet içinde en büyük sanayi devletlerinden biri haline gelmeye çalışan bu memlekette zikredeğeri bir yol şebekesi bile yok. Demiryolları nisbeten iptidai bir halde. İçinin kalitesini yükseltmek ve iptidai köylülere makina kullanmayı öğretmek yolunda çok şey yapılmış, fakat makineler bakımızlıktan ağır bir halde. İnşaat acele yapıldığından kalite bakımından çok düşük. İktisadî hayatın bir çok kısımlarında, içkiye genel istihsalât kültürü diye bir şeyler sanmak henüz mümkün değil.

(Devamı sahife 4 de)

Serbest köşe:

Ziraat aletleri makinistlik kursundan şikâyet

Mersinin Alata köyünde bulunan Teknik Ziraat ve Bahçivanlık okulunda beş ay müddetle açılan ziraat aletleri makinistlik kursuna giden arazi sahibi ve san'at erbabi gençlerimiz yavaş yavaş yerlerine dönmeğe başlamışlardır. Bir iki gün önce konuştuğum kursa devamlı bir arkadaş:

— Bir ayı müteceviz Alata-dayız. Kurs için gönderilecek traktör ve aletler halâ gelmediğinden bizi tarlada çalıştırıyorlar. Hasat mevsimi olması hesabıyla bir kısım arkadaşlar memleketlerine gittiler. Yarıya yakın bir kısımda girenken ibraz ettikleri şahadetnameleri almak için boğuboğuna bekletiliyorlar.

Böyle bir durum karşısında müteessir olmamak elden gelmiyor. Kanaatımıza göre Marşal yardımından ve şahsi teşebbüslerden yurdumuzla mal olan bu traktör ve ziraat aletlerinin bilgili ellerle çalıştırılması, çabucak iskartaya çıkmaması hayırlı ve yerinde bir teşebbüstür.

Fakat, açılan kursun haftalar-danberi hiç bir iş görmemesi kem kursa iştirak edenleri hem de kursla ilgili çiftçilerimizi özütüye düşürmüştür.

İlgililerle dikkatini çekeriz.

Tarsus Şehitler Anıtı Kurma ve Mücahitlere Yardım Derneği Başkanlığından

Tarsus Şehitler Anıtı Kurma ve Mücahitlere Yardım Derneği'nin olağanüstü genel kurul toplantısı 24 Haziran 1950 Cumartesi günü saat 18 de Halkevinde yapılacağından, sayın dernek üyelerine mezkûr gün ve saatta Halkevine teğrifinal rica eder saygılarımı sunarım.

Başkan
SADİ ELİYESİL

G Ü N D E M

İçişleri Bakanlığının 29 Aralık 1947 gün ve Emniyet Genel Müdürlüğü Ş. 1. 18084 sayılı emirleri gereğince, derneğimizin genel menfaatlara yarar dernekler meyanına katılması hususunda.

Zümrüt Rize'den

(Bağtarafı Birincide)

Hatırlatmak isteriz ki, Vali beyimizin bütün vazifesi, maroken koltuğunda gelen-giden evraka imza ve mühür basmak değil, hiç olmazsa bir d e f a da milliyetçi gençliğin arzusunu yerine getirmektir.

Daha ne kadar bekleyeceğiz? Merak ediyoruz,

Midede Birlik

Maruf ve merhum Türkçülerimizden Gasparlı İsmail bey, milliyetçilik hareketine başladığı zaman «Dilde-Fikirde-İşte Birlik» düsturunu e s a s olarak almıştı. Ondan sonra gelen Türkçülerimiz de bu düşünce birliği mevcuttu. Ahmet Hikmet Zaya Gökalp, Ömer Seyfettin, Mehmet Emin, Rıza Nur v.s. hep aynı düşünce ve davranış adamları idi. Bugün de bütün milliyetçiler aşağı yukarı bu esas üzerinde birleşmişlerdir.

Buna mukabil, Nazım Hikmet denilen azlık komünist, biliyorsunuz ki, terayağı ile bir aklık grevine başladı: Bunu duyan Ankara'da üç bob-sitil, natüralist (!), Realist (!), Futürist (!) ve sosyalist şair (!) de "iki gün aklık (!) grevi yaptı. Konya hapishanesinde yatan bir komünist hikayeci gene aklık grevine başladı. İstanbul'da bulunan birkaç genç «Bunlara sersesi demek daha doğru olur.» aklık grevine başlamak üzere iken Nazım Hikmetof -sözüm ona- rıza ve minnetle (!) grevi terketti.

Dikkat ediyor musunuz? Türk çalaktaki dilde-fikirde-işde birlik gibi mukaddes davaya mukabil, komünizmdeki midede birlik davasına.

Kuzu sürüsündeki Ayı

Dikkat ediyorsanız, son günlerin irili ufaklı soelen dargileri tütüncü vitrinlerini istila etmiş bulunuyor. Kaç tanesini sayalım; Nuhun Gemisi, Medet, Marko Paşa, Barış, Fikir-Sanat, Gerçek, Ye di Tepe, Nazım Hikmet, Yaprak v.s. İşte bunlardan bir tanesi elimize geçti. Gördük ki, ilk sayfadan ilân sayfasına kadar bütün satırları, midelerini moskof tükürüğü ile dolduranların salyaları kadar adi ve iğrenç.

Bir yazısında ise 'güya dünyadaki gelmiş geçmiş diktatörlerden bahsediliyor: Sezar, Napoleon, Maternin, Abdülhamit, Musolini, Hitler, Atatürk; Recep Peker Hayatta olanlara Franko, Peron, İnönü, imiş.

Düşündük de, Lenin ve Stalin adının zikredilmemesine bir türlü mâna veremedik. Yoksa Demir perde Demokrasisini tesis ettikleri için mi?

Fakat işin hakikat tarafı, kuzu sürüsüne karışmış olan bir ayı nasıl saklanamazsa Lenin ve Stalin de gülece güzlenemez. B u n u bilmeli idiler.

Berdan'ın büyük anketi

— Bağtarafı birincide —

metlerinin başka başka partilere mensup oluşları, partilere, ideal birer liste tanzimini ister istemez inkânsız kılacaktır. Ve bu inkânsızlık aday listelerini zafiyete düşürecektir.

İşte aday listelerini bu zafiyetten kurtarmak ve ideal bir belediye meclisinin iş başına geçmesini sağlamak, seçmenlerin vazifesidir. Seçimin bütün mâna ve kıymeti bu noktada toplanır. Yoksa hassaten partisiz seçmenlerin, falan veya filân parti listesini olduğu gibi sandığa atmalarına seçim denilemez. Hakiki seçim, parti listelerinde ve müstakil listelerde yer alan isimler arasından en değerlilerini seçmek ve oy pusulasına yazarak sandığa atmaktır. Aksi taktirde milletvekilleri seçiminin olduğu gibi, bir çok hakiki değerlerin meclis dışında kalması gibi bir neticeyle karşılaşmak mukadderdir. Böyle bir netice de, herhalde memleket için hayırlı olmaz.

Evveldede yazdığımız gibi BELEDİYE MECLİSİNE KİM LER ÖYE SEÇİLMELİDİR? diye sorarken düşündüğümüz şey, belediye genel kuruluna üye olabilecek değerde olan şahsiyetleri aramak ve hangi parti listesinde olurlarsa olsunlar seçimleri için çalışmaktır. Okuyucularımız ve seçmenlerin verecekleri cevaplarda bütün bu hususları gözönünde bulunduracaklarından emin bulunuyoruz. Gayemiz yalnız ve yalnız memleketimize hizmettir. Bu hizmete sizlerinde katılmasını istiyoruz.

Anketimize verilen ilk cevabı neşrediyoruz:

- 1 — Çiftçi ve tüccar Kayhan Ramazanoğlu
- 2 — Gazeteci ve muhاسب Sami Dural
- 3 — Avukat M. Kemal İğören
- 4 — Avukat Muzaffer Şuberi
- 5 — Avukat Mahmut Erdem
- 6 — Tüccar H. Nihat Körlü
- 7 — Çiftçi Zabit Tamer
- 8 — Hazır elbiseci Ramzan Tuncer
- 9 — Fabrikatör Reşat Karamehmet
- 10 — Tüccar Ahmet Remzi Gözözü
- 11 — Diş Tb. Mustafa Mahir Pekcan
- 12 — Dr. Abdurrahman Çopur
- 13 — Avukat M. Nuri Gürkan
- 14 — Fabrikatör M. Can Eliyeşil
- 15 — Çiftçi Mehmet Kuradacı
- 16 — Kırtasiyecisi Reşat Akı
- 17 — Tüccar Tevfik Ökten
- 18 — Tüccar Zeki Şanlı
- 19 — Gazeteci Ahmet Gray

Hazreti Muhammed

(Bağtarafı sahife 3 de)

len İslâm büyüklerinin fazileti oldu. Bu akide sayesinde dünyanın üçte birinin ruhen ve maddeten felah edilmesi bir mücize teşkil etti. Bu insanların değil, sebeplerin mücizesi idi.

Allahın birliği fikri öyle bir kuvvet ve fazilet idi ki, onun duadıklarından çıktığı zaman, ömü ahlâmsız bir zev gibi, bütün eski sapıklık ve batıl itikat abidelerini birer lirer yaktı kül etti, bu kül üzerinde yükselen ışık dünyanın üçte birini nura kavuşturdu.

Hayat, telakkisi, sapıklık ve batıl itikatlara karşısında gösterdiği cesaret, yılmazlık ve tükenmez sabrı, Mekke'de her şeye rağmen 15 sene kalışı ve hicretten sonra da Medine'de bir tuğyan gibi taşan ilâhî ilhamları, mukayese kabul etmez muhabere, zaferane olan itimadı, fevkalâde şayanı itimat bir kimse oluşu, zaferdeki alıcınapığı fikre olan iltisapı, sonsuz duaları, Allahla olan ruhanî konuşmaları, irtihali ve ölümünden sonraki muazzam zaferi ona kanaatla şahadette bulundular.

İşte böyle bir kanaat onun akide ve umdelerinin kurucusu oldu.

Bu umde ikidir: Allahın birliği ve Allahın gayri maddî oluşu. Biri Allah vardır ve birdir diyor, diğeri ise bu gördüğünüz putlar değildir diyor. Birincisi yalnızca, uydurma tapınakları, putları kılıçlı kırarken, ikincisi fikir ve vaazlarda bir hakikati aydınlatıyor.

Resul, Filozof, Hatip, vazakânın muhâşir, fikirlerin fethi, akla uygun umdelerin banisi, hayal dan ezik bir kültür sahibi, yer yüzünün 20 imparatorluğunun kurucusu... İşte Hazreti Muhammed insan büyüklüğünü ölçen her türlü mikyasla, her türlü ölçü ile ölçelim, hangi insan oğlu onun kadar büyüktür...

(Lamartine, Histoire de la Turquie'den page 236. 237)

istidat meselesi

Bağtarafı sahife 2 de

çıksada, bir kaç kurşuk masrafı göze alarak bu çocuğa, çok değerli altı aylık bir ders verdirse; hem kazancın çok emni bir yolunu bulmuş, hem de musiki tarihimize bir darbuka şahikası hediye etmiş olur.

Sonra bu çocuğun marifeti yalnız bu kadıyla da kalmıyor. Yüzü gibi yanık bir sesi var; Her halde güzel oyun da bilir. Oaun;

"Bir sigara iç oğlan
Gel kâpidan geç oğlan
Seni bana vermezler
Bu sevdadan geç oğlan
Di gel, gel,

türküsünü söylerken takındığı tavırla,

"Oyalıda yazma bağında

Komünizmle mücadele

Bağtarafı sahife 3 de

mamıştır. Batının tecrübeli işçilerinin karakteristik vasfı olan o nefse hürmet hissi de burada mevcut değildir.

Korku ve «bir' golgesi altında yaşayan yorgun ve ruhsuz bir milletin bu kasurlarının kısa bir zamanda nasıl düzeltilebileceği tahmin etmek çok güçtür. Ve bu güçlükler mağlup edilmedikçe Rusya iktisaden zayıf ve bazı bakımlardan iktidarsız bir millet olarak kalacak ve sadece, kendi tehâlüke ve iftidai hayatiyetinin ezbedici suallarını sade HARİCE sevk edebilecektir. Fakat ihrac ettiği bu metalleri, maddî kudret ve refahın hakiki delâli ile desteklemekten mahrum kalacaktır. Eğer Partinin siyasi bir vassala olarak birliğinin ve iktidarını sarsacak herhangi bir şey olursa Sovyet Rusya bir gece içerisinde dünyanın en kuvvetli devletlerinden biri olmaktan çıkıp en zayıf ve en acınacak bir millet haline gelir.

Bu bakımdan sovyetlerin istikbalı, Rusların kendi kendini aldatma kabiliyeti, Kremlindekilere gösterdiği kadar mütemmen değildir. Onlar iktidarı ellerinde tutabileceklerini göstermişlerdir. Ama bu kolaylıkla, sükunetle başkalarına devredebileceklerini henüz ispat etmemişlerdir)) diyor.

Rus halkının böyle müthiş bir sıkıntıya — İhtimal adalet adına — atılması Rus diktatörlerine hiç acıma hissi vermiyor mu? sorusu kafasında canlananlara işte Stalinin cevabı:

BİR TEK ADAMIN ÖLÜMÜ BİR FACİADIR. BİR MİLYON İNSANIN ÖLÜMÜ İSE BİR İSTATİSTİK MESELESİDİR!

Gelecek yazı: Sosyalizmle komünizm arasındaki fark. Komünistlerin vatani var mı?

Oyaları kaşında

Yeter beklettiklerin
Çemelerin bağında,

Türküsünü söylerken sesine vermediği alışığı ahenk ve minnacık ellerinin bir üstad edasıyla darbukaya indirdiği darbelerin çikardığı ahengi gördükten ve dinledikten sonra, bir hükme varmak güçtür.

Hem çılamak, hem söylemek ve her iki işide falsosuz başarmak, belki bilmezsiniz her babayığının kârı değildir. Fakat bu çoktu, alâsını görün.

Sahibi SAMİ DURAL

yazı işlerini fiilen idare eden
Veyis Ekener

Gülek Basımevi - TARSUS

Gerekli bir izah

Emeğini ve emelini Türk milletinin refah ve saadetine yöneltmiş olan; kalbi bu millet ve bu vatan aşkıyle çarpan her vatandaş Türktür

Başta milliyetçilik prensibi olmak üzere, bütün prensipleri üzerinde hassasiyetle durmuş olan gazetemizin, son bir kaç ay zarfında giriştiği mücadele, bazı çevrelerde maalesef yanlış tefsir edilmiş, hassaten iktibas ettiğimiz bazı yazıların asıl hedefleri dışında kalan fikirlerini benimsediğimiz yolunda bir düşünce hasıl olmuştur.

Bu yanlış tefsir ve düşünceyi kısaca ve sert bir ifadeyle reddetmeden önce, meseleyi ana hatlarına temasa izah etmeyi uygun buluyoruz.

Vatan gazetesinin Ahmet Emin Yalman'ı, bizdeki son Demokrasi gelişiminin övüle getirdiği toz pembe havadan istifade ederek; kalbinin yarısı Çinde, Sarı nehre doğru akan ordunun içinde, yarısında her sabah vakti Yunanistan'da kurşuna dizilenler arasında olan bir damgalı "Asalet sahibi", "fazilet sahibi", "Vatan perver", bir şahsiyet kılıfına sokarak ortaya attı ve gazetesine sermaye yaptı. Pervasızca ortaya atılan bu fakir (!) bir parola yerine geçti. Başta Moskova ve Sofya Radyoları olmak üzere; yaygın hayatına atılışlarını aynı toz pembe havaya medyan olan bir takım dergi ve gazeteleri harekete geçirdi. Tariniyiz, birlik ve benliğimiz, adet ve ananelerimiz, mukaddesatımız haysızca hırpalanmaya başlandı. Bu arada kendilerine "Türk aydınları", süsü veren derleme bir gurubun "adli hata"yı yapmak tutunarak dilencilik çıkışı görüldü. Üyeleri komünistlerden teşekkül eden "yüksek tahsil gençlik derneği", bir "Nazım Hikmet toplandı", yaptı. Bu toplantıya iştirak eden bazı soysuzlar "yaşasın Komünistler", diye bağırarak kadar yurdun karşısında burasında beyannameler hazırlayan bir takım lârediler yakayı ele verdi - Nazım Hikmet meselesi milli bir dava haline sokulmak istendi - yurt dışında "Jön Türkler (!) Bön Türkler (!)", tümüyüşler yaptı - yabancı gizeleler, insan haklarını koruma cemiyetleri sözde lâf etti.

Demokratik gelişiminizin curculumalı bir safhasında milletvekili seçimi hazırlıklarının başladığı bir devrede, iktidarın el değiştirdiği ve nisbeten kararsız olduğu

bir zamanda, yani taribimizin çok mühim bir döneminde; Yalman'ın parolasıyla, sistemli bir şekilde faaliyete geçen bu rezil neşriyat ve propagandanın bir hüsnüniyet mahsulü olduğu şüphesiz kabul edilemezdi. Durum bütün çıplaklığıyla belirmişti. Bütün bu hareketler tesadüfen birleşemezlerdi - yurdumuzda organize edilmiş bir rüzgâr esiyordu - Değirmen dönüyor suyunun nereden geldiği tahmin ediliyordu.

Dikkat buyurulmuşsa görülmüştür ki milliyetçiliği bir ilham kaynağı olarak prensiplerinin başına taç etmiş olan gazetemiz —; hadiseleri soğuk kanlılıkla takip etmiş, izah ettiğimiz sonuca varınaya kadar, haber kabilinden de olsa, bu hezeyanların yayılmasına alet olmamak için, sütunlarına bir tek satır almamıştır - yeri gelmişken not edelim ki, "Şuyuu vukundan beter", olan hadiseler, hangi konuya ait olursa olsunlar, yeri ve zamanı gelinceye kadar, dağarcığımızda kalırlar. Bu da prensiplerimizin belli başlılarından daha doğrusu anladığımız milliyetçiliğin esaslarından biridir.

İşte Nazım Hikmet'i sermaye ve basamak edinerek; demokrasi, adli hata ve aydınlığı yaşamak tutunarak, «Kurt bulamık havayı se-
ver» kabilinden, benlik ve bütünlüğümüze yönetilen bu komünist taarruz karşısında milliyetçi cephe ile antikomünist cephe pek tabii olarak vaziyet aldılar. (Burada antikomünist cephe diye teftik ettiğimiz cephe milliyetçilik görüşü bizden farklı olan cephedir.) Bu arada Berdan'da, suşmanın faydadan çok zarar vermeğe başladığını görenek hareketi geçti. Gerek kendi ailesine mensup yazarların ve gerekse hedefleri aynı gayede birleşen kalemlerin yazılarını neşir ve iktibas suretiyle mücadeleyle katıldı.

Durumu ve bu durum karşısında gazetemizin takip ettiği hatı hareketi böylece izah ettikten sonra, iktibaslarımız arasında yer alan bazı yazıların ikinci, üçüncü planda kalan fikirlerini benimseyip, benimsemediğimiz meselesine geçebiliriz.

Evvêlâ şurasını not edelim ki, bizim anlayışımıza göre, emeğini

Devamı sayfa 2 de

KOMÜNİZMLE MÜCADELE

3

YAZAN : AY

Bolşeviklikle komünistlik aynı şeydir. Çarlık Rusyasında 1905 ihtilâlinde Leningradda sosyalist kongresinde toplananlardan yavaş yavaş yürüyüp sosyalizmi tatbik etmek isteyenler Menşevik (= azlık), bir hamlede şiddet ve zorbalıkla işbaşına [geçip sosyalizmin komünistlik derecesini tatbik etmek isteyenler Bolşevik (= çokluk) olmak üzere ikiye ayrılmıştı. 1917 de Bolşevikler ihtilâli çıkardılar. Fakat ihtilâlcilerin Ruslara hediyesi 33 senelik sürü haline geliş, açlık sefalet ve esaret olmuştur.

* * *

Bu günkü emperyalist Rus komünizmine geçmeden 1-Sosyalizme komünizm arasında fark varmı? 2-Komünistlerin vatani var mı? 3-Din, cins, kadın, terbiye ve aile hayatı meseleleri nasıl iddia edilmekte, nasıl gösterilmekte, halbuki

nasıldır? sorularının karşılığını bulmak gerekir.

1— a). Sosyalizm hissedilir derecede liberalizme yaklaşırken komünizm totaliterdir.

b) — Sosyalizm sadece en ehemmiyetli sanayi ve satış hizmetlerinin istiklâki davasını güder ve sırf iktisadi sahaya münhasır kalır. Politika sahasında ferdin mutlak hürriyetine dokunmaz, basın ve toplanma hürriyetine saygı gösterir. Komünizm totaliterdir; «güdücü sınıf olarak teşkilatlandırılmış proletarya» değildir. Ücretlerde eşitlik, servetlerin eşit kısmisi, imtiyazsızlık, bu günkü Sovyetler birliğinde bulunmayan şeylerdir. Dış politikada kuvvetli milliyetçi ve emperyalisttir.

devamı sahife 3 de

ANKETİMİZ

Belediye Meclisine kimler üye seçilmelidirler?

Neticeleri birleştirmek suretiyle yayınlıyoruz

Belediyemizin halâ nasıl bir zihniyetle çalıştığını görmek ve belediyeçilerimiz hakkında sarıh bir fikir edinmek istiyorsanız; yenilik vasfını bir türlü kaybetmemiş olan, mezarlık yolunun batısında, henüz teşekkül halindeki mahalleyi gezer zahmetine katlanınız.

Bu mahalle size iç yüzünü pek göremediğiniz belediyemizi, bütün çıplaklığıyla teşhir edecektir. Orada Plânsızlık projelilik gelifi güzelliik, nemelâzımcılık ve lâkaydlılık gibi, belediyeçilikte yeri yurdu olmaması gereken bir sürü bilgisizlik ve görgüsüzlük Cevherlerinin nasıl bir araya getirildiğini ve ne şekilde bağdaştırılarak bir şaheser (!) yaratıldığını göreceksiniz. Evet bu mahalleyi gezmek suretiyle, belediyemizin vazife diye ele aldığı işlerde neden beceriksizlik gösterdiğini; Niçin böyle bir çıkmaza saplanıp kalmış olduğunu anlayacaksınız.

Bu hal sizi belki güldürecek, belki de ağlatacaktır. İster ağlayın, isterseniz gülün, fakat mutlaka düğün. Düğünün, bu ve benzeri şaheserleri yaratırlar kimlerdir? diye. Düğünün bu keşmekeşe nasıl son verecek, bu halin önüne nasıl geçeceğiz? diye. Bu düşünce sizi anketimize götürecektir. İşte o zaman tekrar düşünün Belediye meclisine kimler üye seçilmelidirler? diye.

Fakat yalnız düşünmek kâfi gelmez. Düşüncelerinizi ortaya koymakta lâzımdır. Onun için Berdan sütunlarını emrinize amade tutuyor, tanıdığınız kıymetleri tanımayanlara takdim etmenizi bekliyoruz.

Bütün düşüncelerimiz elimizde bulunan şu neşir vasıtasından azami derecede istifade ederek, memleketimize hizmet etmektir.

Devamı sahife 2 de

ANKETİMİZ

Belediye Meclisine kimler üye seçilmelidirler?

Neticeleri birleştirmek suretiyle yayınlıyoruz

(Baştarafı birincide)

Tarih : 22 Haziran 1950 Perşembe akşamı. Ankete iştirak sayısı : 13

1- Kayhan Ramazanoğlu	13 Tüccar
2- Sami Dural	13 Gazeteci
3- Besim Özek	12 Serbest
4- Kemal İçgören	12 Avukat
5- Reşat Karamahmet	12 Fabrikatör
6- Hüsnü Erdem	12 Doktor
7- Ethem Ongun	12 Çiftçi
8- M. Nuri Gürkan	12 Avukat
9- Mahmut Yarman	11 Petrol ofis Bayii
10- M. Can Eliyeşil	11 Fabrikatör
11- Veyis Ekener	11 gazeteci
12- Bekir Tınoğlu	10 Tacir
13- Mehmet Avcıoğlu	10 Çiftçi
14- Mustafa Çınar	10 Tacir
15- A. Nadir Hayta	10 Doktor
16- M. Mahir Pekcan	10 Diş Doktoru
17- Mehmet Kuradacı	10 Çiftçi
18- Muzaffer Şübeşli	10 Avukat
19- Mehmet Akçora	9 Kuyumcu
20- Besim Açıkalın	9 Serbest
21- Tacittin Boysan	9 Çiftçi
22- Ali Boltaç	9 Komisyoncu
23- Abdurrahman Çopur	9 Doktor
24- Zahir Tamer	9 Çiftçi
25- Cemil Atasayar	8 Muhasip
26- Yusuf Sak	8 Rasim Dokur F.b.
27- H. Nihat Kürklü	3 Tacir
28- Rifat Özavcı	3 Gazeteci
29- Şadi Eliyeşil	3 Fabrikatör
20- Cehti Yazıcı	2 Yazıcı ve Muharri
31- Kemal Tursun	2 Gazeteci
32- Ali Göçük	2 Çiftçi
33- Nec'ip Özkardaş	2 Kasap
34- Ahmet Giray	2 Gazeteci
35- Muvaffak Uygur	2 Tacir
36- Kasım Ekenler	2 Tacir
37- Hüseyin Öcal	2 Tacir
38- Mahmut Erdem	1 Avukat
39- Mahir Kürklü	1 Doktor
40- İsmail Özerol	1 Kunduracı
41- Muzaffer Köylüoğlu	1 Tacir
42- Fikri Üalü	1 Avukat
43- İbrahim Ergünay	1 Komisyoncu
44- Ramazan Tuncer	1 Hazır Elbiseci
45- A. Remzi Gözörsulu	1 Tacir
46- Reşat Akı	1 Kitapçı
47- Tıvflık Ökten	1 Tacir
48- A. Zeki Şanlı	1 Tacir
49- Kazım Erbil	1 Matbaacı
50- Turgut İçgören	1 Çiftçi

AKŞAM KIZ SANAT OKULUNUN SERGİSİ
TÖRENLE AÇILMIŞ!

Haber verildiğine göre, şehrimiz Akşam Kız Sanat Okulu'nun yıllık sergisi 17 Haziran 1950 Cumartesi günü parlak bir törenle açılmış. Serginin açılış töreninde; okulun geçenlerde verdiği çayda hazır bulunan davetliler başta olmak üzere seçkin bir davetli grubu hazır bulunmuş. Okul müdürü ile Millî Eğitim müdürü vezir birer konuşma yaptıktan sonra, sa-

yın bayan Kurtiz sergiyi açmışlar ve davetliler sergiyi gezmişler.

Zamanımızın ahlakı yüzünden, sergiyle yakinen ilgilenememiş serginin değeri ve yankıları bakımında herhangi bir derleme yapamamış bulunuyoruz. Okuyucularımızdan özür diler; sergide emeklerinden değerli eserleri teşhir edildiği, güpühsüz olan kızlarımızı tebrik ederiz.

Hal dâvası

Yazan : MERCAN

15 Haziran 1950 tarih ve 89 sayılı Sicil ve Ticaret Haberleri gazetesinde bir haber okuduk. Haber şu: Müstahsiller, kabızmaların sebzeye günlük fiyat vermediklerini ileri sürerek kaymakamlık nezdinde şikâyetle bulunmuşlar. Bu şikâyeti incelemek ve bir neticeye bağlamak üzere, Ticaret ve Sanayi Odasına bağlı komisyoncular ve her nevi alım satım tacirleri grubu meslek heyeti; kaymakam, belediye başkanı, müstahsil ve komisyoncuların iştirakiyle bir toplantı yapmış - Toplantıda hararetili münakaşalar olmuş - Günlük sebze fiyatlarının Mersinden alınmasına karar verilmiş ve bu aksaklığın memlekette «Hal» bulunmadığından ileri geldiği sonucuna vardılarak, belediye için sinema binasının derhal satılması ve parasıyla bir hal binası yapılması teklif ve temenni edilerek toplantıya son verilmiş.

Biz bu toplantının hukukî ve kanunî cephesi ve hele vereceği semere üzerinde durmak istemiyoruz. Buna ne sütünlarımız, ne de tahammülünüz kâfi gelmez. Adet yerini bulsun, şikâyet dinlenmiş olsun diye gelişigüzel bir toplantı yapılmış; hararetili münakaşalar, teklif ve temennilerle sona ermiş; bir karara varmış olmak için de, günlük sebze fiyatlarının Mersinden alınmasına karar verilmiş. Acaba Mersin fiyatı nereden alıyor? Böyle bir karar şikâyeti önler mi?.. Satıcı, alıcı ortada; belediye başta iken fiyat Mersinde olur mu? önlere veya önlemez, olur veya olmaz, bunları da bir tarafa bırakıyoruz.

Gelelim asıl dâvaya. Sinema binasının satılarak, parasıyla bir hal binası yapılması teklif edenler, bilerek veya bilmeyerek çok mühim bir noktaya parmak basmışlar; nerdeyse kanunsuzluk keli mesileyle tavsif edilebilecek bir hakikatin ortaya çıkmasını sağlamışlardır.

1580 numaralı belediye kanununun, belediyelerin vazifelerine müteallik 15 inci maddesinin 58 ve 59 uncu fıkralarına şöyle bir göz gezdirelim:

Madde : 58 — Her nevi et, yağ, balık, zeytinyağı, peynir ve sebze ve meyve, turşu, tuzlu baki gibi muhafazası ve satılması sikkî ve baytari şeraite tâbi yenilecek şeylerin müzayedeli, müzayedesiz toptan alım ve satımının muayyen mahallerde ve belediye nezareti altında icrasını temin için neller tesis ve idare etmek;

Madde : 59 — Belediye tiyatrosu, sineması, belediye oteli ve gazinosu, halk müzeleri ve hayvanat ve nebatat bahçeleri yapmak ve idare etmek ve yaptırıp işlet-

Devamı sahife 4 de

Komünistleştirilmiş Spor

Nafes ajansının Berlin'den aldığı bir haberde; son haftalar zarfında iki futbol takımının Sovyet bölgesinden müttelik bölgesine iltica ettiği bildirilmekte ve bu takımlardan birinin oyuncularının: «Doğu Almanya'da sporun o şekildedeki komünistleştirildiği ki, artık buna spor denilemez. Buna için batiya iltica etmeye karar verdik ve takım halinde geçtik. Burada maçlarımızı devam etmeyi umuyoruz» dedikleri ilâve edilmektedir.

Komünistleştirilmiş sporun nasıl bir spor olduğunu bilmiyoruz ama, aldığımız haberlerden komünistlerin işgal ve nüfuz ettikleri yerlerde eşekleri bile komünistleştirdiklerini ve bunda hayli muvaffak olduklarını öğreniyoruz.

İddia edildiklerine göre, hayvanlar içinde komünistleştirilmeye en müsait olanı eşekmiş. Bize öyle geliyorki bu iddiayı yapanlar yerdin g 5 g a kadar haklıdır. Bunun böyle olduğuna anlamak için, son haftalar zarfında, hizde de alıp yürüyen komünist neşriyate şöylece bir göz atmak kâfidir. Bilindiği gibi inatçılık eşegin başta kefen vasıflarından biridir. Bizdeki bu neşriyatın vasfı mümeyyizini de inatçılık teşkil etmektedir.

Gerekli bir izah

(Baştarafı sahife 1 de)

ve emelini Türk milletinin refah ve saadetine yöneltmiş olan; kabî bu millet ve bu vatan aşkıyla çarpan her vatandaş Türktür. Yani bizim anladığımız Türklüğün ırkçılıkla bir ilişkisi yoktur ve olmaz. Onun içindir ki: "Sizde bu kötü yola sürüklenmek istidatını gösterdiniz, isnadını kabul etmemek sarîh bir hakkımızdır. Fakat, komünizmle mücadele konusunda komünizmi yok etmek amacını güden bir türlü faaliyeti desteklemek, her türlü gayrete yardımcı olmak, gerekirse yalnız kalemle değil maddî manevî bütün varlığımızla karşı koyarak, öldürmeyi ölmeyi göze almak mukaddes bir vazifedir. Çünkü biz dünyanın başına bela kesilen komünizmin yok edilmedikçe insanlığın maddî manevî sefaletten kurtulup, refah ve saadete kavuşabileceğine inanmıyoruz.

İnanmadığımız içinde, bu mücadelede din, mezhep, milliyet, düşünce ve hatta gaye farkı görmezmiyoruz.

Maksat komünizmin yıkılması, içimize kadar sokulan soysuz kızı neşriyat ve propagandanın teşhir ve tel'ini olduktan sonra; bu teşhir ve tel'ine katılmış olan

Devamı sahife 4 de

Toprak Bayramı

Ahmet Ferit Yazıcı

13 Haziran toprak bayramı idi. Bu munasebetle bu yazımızda toprak konusunu işleyeceğiz.

Çiftçiyi topraklandırma davasına bağlı Türk devrimi sonuç için uzun zaman isteyen devrimlerden birisidir. Ortada bir gerçek vardır: Türkiye toprak reformuna başlamıştır. Çiftçiyi topraklandırma kanunundan faydalanan-bir çok-topraksız ve az topraklı vatandaşın başta başına varlıklı birer işletme sahibi olarak istihsal alanına kabil tilmaları bizi ancak memnun eder. Fakat anlamında güçlük çekilen kanunlarla anlaşılmayan kanunlar halka ne kadar faydalı olurlarsa olsunlar değerlerini az veya çok kaybederler. Toprak kanunu gibi faydalı ve mes'ut neticeleri getireceği umulan bu kanun da-tatbikkattaki aksaklık hariç- yanlış anlaşılmalık bahsizliğine uğramış hükümet zenginini tarlasını alıp fakirlere dağıtacak gibi bir zanna ve

lüzumsuz telâşlara sebep olmuştur. Halbuki kanun 3 esası preşip edilmektedir: 1— Ekonomik düzeni sağlamak. 2— Mevcut mülkiyet düzenini bozmamak. 3— Tasarruf emniyetini yaralamamak. Yani hiç kimsenin işletilebildiği arazisi elinden alınmayacaktır. Devlet her halde önce kendisinin veya kendisine bağlı teşekküllerin arazisini yetmediği takdirde de şahısların işletemediği ve boş kalmasının millî istihsale zarar vermesi muhtemel olan arazisini satın almak suretiyle dağıtacaktır. Yoksa ekonomik düzeni, mülkiyet ve tasarruf hak ve şeklini bozmak umarız ki bu his konusu bile değildir.

Biz bu konunun siyasi cephesini erbabına bırakıp davayı şu 3 yönden inceleyeceğiz: 1— Tarih yönünden. 2— Sosyal ve ekonomik yönden. 3— Eğitim ve öğretim yönünden.

Önce şu nisbetlere bakmalı ve işletilecek araziyi görmelidir.

- 1— Ekilen topraklar Türkiye arazisinin % 16,60 (Hububat, bakliyat sınırlı nebat, nadas)
- 2— Bağ, meyva ve sebze bahçesi % 1,78 (Zeytinlik gülistanlık dahil)
- 3— Ormanlar % 15,31
- 4— Çayır, yaylak, mer'a % 50,22 (mühim bir kısmı ekilebilir).
- 5— Ürün getirmeyen yer % 16,09

1 — Tarih yönünden Mısır, Asur, Babil, eski Yunan, Roma ve Bizans devletleri toprak mülkiyetini iyi düzenleyebildikleri çağlarda yükselmışler, fakat bu büyük toprakların belli bir insan kütlesinin eline geçmesi ve bu toprakların onlara sahip olanların keyfi isteklerine göre işletilmesi, toprak işçiliği yapanların köleleşmesi yüzünden çıkan iç haberlerin sonunda bu devletler tarihe mal olmuşlardır.

İslâm devletlerinde arazi işçilik esaslarına göre taksim edilmiştir. Şöyle: 1— Harple kazandıran toprağın beştebir-i devlet için alınır, gerisi savaşçı kazananlara pay edilir. 2— Zakkedilen arazinin tamamı getirilen göçmenlere dağıtılır. 3— Bazan da kazandıran toprakların hepsi eski sahiplerinde bırakılır.

Fakat bu düzenin bozulması geçimsizliklere, köleliklere, iç harplere yol açtı ve yahut millî bağıntı kaybeden bu kütlelerin, dış orduların önünde boyun eğmesini sağladı.

Osmanlılarda ise, önceleri ziraat arazisinin tamamı devletin elinde idi. Sonra İslâmî esaslara uyuldu. Sonra fertlerin elinde büyük arazi bulundurmamak, köylüyü toprak kiralama durumuna sokmamak için şu esaslar kabul edildi. 1— Eski köy ve kasaba arazisi 2— Devlete ait arazide ayrılarak fertlere temlik edilen arazi 3— Öşre bağlanarak işletilen topraklar

4— Vergiye bağlanan yerler. Bu toprak mülkiyeti esasları, Osmanlılara, göze batacak düzende bir ekonomik hayat ve verimli ziraat kalkınma temin etmişti.

Fakat, sonunda, sarayın nüfuzuna dayanarak elde edilen geniş toprak mülkiyeti, halkın bu şahıslar elinde sömürülmesi felâketini getirmiştir. Cumhuriyet bunn böylece devraldı.

Davanın sosyal ve ekonomik yönden kısaca incelenmesine gelince: a) Bir ülkede fertler çok topraklara malikse, o ülkede halk, toprak işçisi sömürülüyor, bu adamlar tarafından emekler, alınterleri ve göz nurları merhametsizce istismar ediliyor demektir. Bunun da sonucu şudur:

Toprağı işletmek suretiyle yaşamak zorunda olan köylü, başkalarının toprağında çalıştığı takdirde toprak kölesi durumuna düşer. Yani bu adam efendisi tarafından dövülür, sövülür, hayvan veya eşya gibi kullanılır. Bu köle gibi yaşayan kitle ekseriyeti bulmuşsa o cemiyet en küçük sallantılara dahi dayanamaz. İçinden çürümüş bir ağaç gibi hemen devrilir.

2— Bir cemiyetin kuvvetli olabilmesinin bir şartı da fertlerin düzenli ve verimli bir iş hayatına sahip olmasıdır. Verimli çalışmanın başta gelen esasları da iş vasıtalarının sahip olmak, iş hayatını düzen koymaktır. İş alanı ve geçim kaynağı toprak olan köylünün top

(Devamı sahife 4 de)

KOMÜNİZMLE MÜCADELE

(Baştarafı birincide)

c — Sosyalistlerle komünistlerin demokrasi anlayışları başka başkadır.

d — M Bevinin dediği gibi komünizmde «Polis hakimiyeti» vardır; sosyalistlerse bundan nefret eder. (Yukardaki karşılaştırma Herbert L. Matnevvs. New-york Times Magazine'den özetlenmiştir.)

2 — Komünistlikte vatan ve vatan menfaati yoktur; ispatı: 1939 da Almanya ile Rusya anlaşığı vakit İngiliz ve Amerikan komünistleri bu harbin emperyalist bir harp olduğunu, barbarlık ve cinayet bulunduğunu iddia ediyor Anglo — Amerikan halkını harpten soğutmaya çalışıyordu.

Almanya Rusyaya harp ilân edinde ağızlar değişti ve Rusyaya yardım edilmeli, Almanya ezilmedir fikri savunuldu. Emir dış bir merkezden aldıkları nasıl bellî Yeni örnekler:

Molotof planını meşru sayan kızıl ağızlar, Marshall planından vazgeçmesini isterler. Londra - 16 Tem. — 1947 (A.A) İngiliz komünistleri İngiliz işçi partisi hükümetinin Marshall siyaseti lehinde takip ettiği muvafik hareket tarzını baltalamak maksadı ile dün propaganda mücadelesine başlamıştır.

İngiliz komünist Partisi Genel Sekreteri Pollitt ve parti iktisat uzmanı Campbell bu maksatla partinin organı olan Daily Workerde neşriyate geçmiştir. Parti Marshall politikasının İngilteredeki dolar buhranı ile ilgili olduğunu bildiren bir tebliğ neşretmiştir. Bu tebliğde BEVIN ile Morrisson İngilterenin Felâket yaratıcıları olarak vasıflandırılmakta ve iş başından değiştirilmeleri istenmektedir. Bu tebliğde göre halen İngilterede hüküm sürmekte olan dolar buhranı, Amerika lehdarı hükümet politikasından ileri gelmekte ve memleketteki sosyalizm kalkınmasını felce uğratmaktadır. Ağız malûm!

Sofya 17 - Ekim - 1947 (A.A). Çervenkof biz ölünceye kadar Sovyetler birliğine bağlıyız. Çünkü Rusya olmasaydı, biz bağımsız ve hür bir millet olarak bu gün yaşayamazdık. Rus politikasıyla Bulgar halkının başlıca menfaatleri tamamiyle yanyanadır. Rusların muarızları bizimde muarızımız ve baş düşmanımızdır demıştır.

Wallas bir makalesinde «Türkiye artık bir bombadır. Bütün Dünya ateşi oradan tutuşacaktır. Birleşik Amerika da bu tehlikeli infilâk noktasına parmak uzatmıştır. Rusyanın Türkiye ile olan münasebeti gelecek harbin ilk kıvılcımını koparabilecektir. Amerika Türkiyeye yardım ederek Rusyayı harbe teşvik etmektedir. Rusyayı hiç bir kuvvet tabii stratejik müdafaa noktası olan montikalarn emniyetini istemekten alkoyama-

yacak ve haksız çıkaramayacaktır. Her halde Rusyayı tahrikten içtina etmekle ki sulhü daha kolaylaştırabiliriz. Fransız komünist Lideri M. Thorez ile İtalyan komünist Lideri Togliatti bir harp vukuunda komünistlerin Rusyaya silah kullanmayacağını açıkça söylemişlerdir.

Dünyanın her tarafından aldığımız misaller gösteriyor ki komünist demek Rus ajanı, Rus casusu demektir; bunlarda vatan sevgisi ve vatan menfaati mefhumu yoktur.

Gelecek yazı: Boğazlar meselesi ve 3 sorunun cevabı

Asya yalnız Hindistan mıdır?

Hindistan Başbakanı Pandit Nehru'nun; Endonezyada bulunduğu sırada, onbinlerce Endonezyalıya hitaben bir nutuk söylediği ve bu nutkun bir yerinde Asyanın önem ve durumuna temasla: «Uzun zamandır esaret altında yaşayan Asya artık hürriyete kavuşmuş bulunmaktadır.» dediği Yeni Delhiden bildirilmektedir.

Nehrunun hitabesinde yer alan bu cümleyi okuduğumuz zaman hayret etmekten kendimizi alamadık. İstiklali zorla gaspedilmiş koskoca birTürkiistan; İnsanlığın yüz karası, sürgünler diyarı, vahşet ve mezalim dünyası uçsuz bucaksız bir Sibiriya; Komünistlerin pençesinde inleyen 450 milyon nüfuslu bir Çin ortada dururken dörde üçünde insan hakları diye bir şey tanımayan bir kıtanın «Hürriyet,» kavuştuğunu söylemek, bilmeyiz ki nasıl bir görüşün ifadesidir.

Asyanın ve Asya milletlerinin hakiki bir hürriyete kavuşmasını temenni eden milletlerin başında, Türk milletinin geldiği şüpheşizdir. Fakat Asya yalnız Hindistan değildir ve bugün Asyada hürriyet Himalayaların k u ş uçmaz, kervan geçmez bölgelerine sığınmıştır. Bizler bu vahşi hürriyetin, bir gün evvel ehlileşmesini ve Asmilletleri içine girerek, kızıl tahakküne son vermesini candan temenni ediyoruz.

İnsan vücudu Allah yapıdır. Ondan bir şey almak, ancak tanrının hakkıdır. Siz diğini sökseniz veya dilini keserseniz; o, kalbinden aynı şeyleri söyleyecekse bu zulüm den ne çıkar? İnsanları yanlış yoldan ceza vererek ve asap çektilerik değil, akıllarına ve vicdanlarına hitap ederek vazgeçiriniz.

Hazreti Muhammed

Toprak Bayramı

Baştarafı sahife 3 de

rağı kendi malı olmazsa cemiyetin bu hayati düzenlenemez. Çünkü işçi efendisinin toprağında kendi malı gibi canla başla çalışmaz. İkinci de kendi kabiliyetinin bemi kadar işi kendi arzusuna göre veremez; çünkü ağarın veya malikin emrine ve arzusuna amadedir. Toprak kanunu bu bakımdan da çok önemlidir. Çiftçinin kendi toprağında çalışması, hilesiz ve azami verim sağlayacak ve buna bağlanarak istihbal ve ihrekat artacaktır.

3— Bu geniş arazi sahiplerinin çoğu köyden ayrılmakta, şehire yerleşmekte, emredici rolü taahhüt devletine eline almaya çalışmaktadır. Toprak kanunu demokrasinin adına buna da son verecektir.

4— Şimdi bunu başka yonden incelenmesine geçiyoruz:

Arazisi çorak olduğu için Hollanda denizini suyanır pompalarla şişirecek toprak elde edemiş. Suyu kurutma hayli masraflı olduğundan aynı masrafta tarlaların çoraklığını gidermeyi düşünmüşler. Sun'ı gübrelerle bu gün bu işi başarmışlar ve bol ürüne kavuşmuşlardır.

Bütün Batı Avrupa bu yolla en ileri ziraat usullerini elde etmiştir.

Gerekli bir izah

Baştarafı sayfa 2 de

kalemlerin, bu yolda bu maksatla yazdıkları yazıları iktibas etmek, herhalde bu yazıların ikinci, üçüncü planda yer alan fikir ve kanaatlarını benimsemek demek değildir. Gönlü isterdi ki, işaret edilen bu yazıların yanlışlıkları aynı sütünlarda işaret edenler tarafından düzeltilsin, hakikat aydınlatılsın, okuyucularımızda, bizde müstefit olalım. Sütunlarımız, hâssten sütunlarımızda çıkmış olan yazılara verilecek karşılıklar için daima açıktır.

Yazımıza son vermeden önce bir noktaya daha temas edelim ki, bizim Nazım Hikmet'i sevdiğimizimizin ve seveniyeceğimizimizin sebebi, onun gerek doğru gerek yanlış, falan veya filan ırktan oluşu değil, tarifi ve tavzih ettiğimiz manada bir Türk olmayışı ve üstelikte menfur bildiğimiz bir akıdennin «adatsı yokluğu» oluşudur. Nazım Hikmet bu menfur aşkın divanesi olduğu müddetçe, yedi sinistresinin Türk olduğuna vesuikle dahi ispat etmiş olsa bile kendisini sevdiremez. O madem ki Rusya ve Bulgaristan gibi iki eze li Türk düşmanı memleketinde adı mekteplere verilen, namına pul bastırılan şahıstır. Su halde, onun Türkloğ nüfus kâğıdındaki kayıttan ileri geçemez ve yurdu Türkiye olamaz.

Bizde kabul ediyoruz ki: «Mil-

Biz şahsi teşebbüslerimizle de toprağımızın verimini arttırmayı ve yeni bilgiler edinmeyi iş edinmeliyiz. Hatta imkân içinde makinalaşmalıyız.

Köylü vatandaşların bu konuda hükümete yardımcı olmaya çalışması hem temenni edilir ve e hem de umulur.

Toprak konusu buna, vatani olan toprağımıza bağlı N. Kemal, M. Akil ve Mithat Cemal hatırlattı.

Namik Kemal:

Biz ol ulvi nihadımız ki meydana hamiyette Bize hâk-i mezar ehven gelir, hâk-i mezelettin

Akifin:

Ey bu topraklar için toprağa düşen asker Gökten edat inerek o pâk slını öpse değer.

Ve Mithat Cemal:

Toprak eğer uğrunda ölen varsa vatandır masrafarı kulaklarımızdan silinmiyor.

Bayramınıza yürekten kutularım sevgili vatandaşlarım (*)

(*) Bu yazımın hazırlanmasında L. H. Tonguç'un bir yazısından da faydalanılmıştır.

letini bütün cihan milletlerine sevdirebilen veya bunun için çolışan tam bir milliyetçi ve hakiki bir vatanperverdir. Fakat komünizmin pençesi altında inleyen milletlere değil. Çünkü onlar ölüm gibidirler sevdiğini götürürler.

Evet bazı kalemlerin «ırkçılık la müteaffin milliyetçiliğinden» «Allah bizi de korusun ve» âylelelerinde Türk canasıyla, müstakil varlığını mezar kazıcılığında hâlas eylesin.»

Sami Dural

Hal dâvası

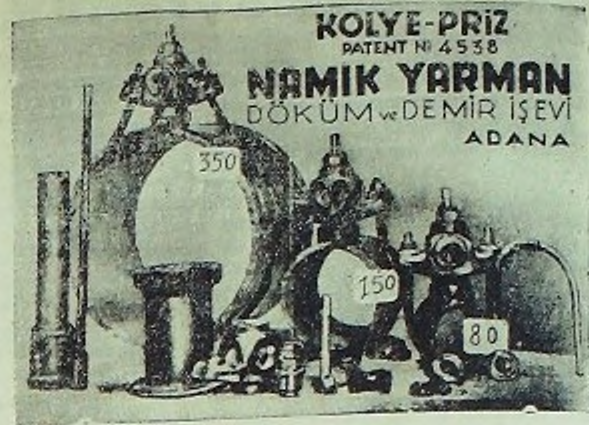
Baştarafı sahife 2 de mek;

Görülüyor ki hal ve sinema yaptırmak belediyelerin vazifeleri icabatındandır - Yalnız, aynı konunun 16 nci maddesinin ikinci fıkrası; yukarıya aynen aldığımız 15 inci maddenin 58 inci fıkrasında izah olunan vazifeyi, yani hal yaptırmayı, varidatı eli bin liradan fazla olan belediyeler için «mecburi» tutmuş; 17 nci maddede ise, yine yukarıya aldığımız 15. nci maddenin 59 uncu fıkrasında izah olunan vazifeyi, yani sinema ve benzeri yapıları, «ihtiyari» bırakmıştır.

Demek oluyor ki, belediyemiz kanunun «mecburi» ve «ihtiyari» olarak tesbit ettiği bu iki vazifeden, ihtiyari olanı yapmış mecburi olandan imtina etmiştir - Belki

hayret edeceksiniz, fakat değmez Çünkü, şu bahsi geçen belediye kanununun, bir tek maddesi bile, memleketimizde, henüz doğru dürüst tatbik edilememiştir. Edilememiş değil, edilmemiştir. Aksini iddia eden varsa çıksın ortaya.

Şimdi kıymetli okuyucularım birazcık düşünelim. Belediyecilerimiz, kanuna her halde süss olsun diye konulmamış olan «mecburi» ile «ihtiyari»yi tefrik etmek ve düşünmek kudret ve kabiliyetinde olsalardı da, sinema yerine bir hal binası yaptıralsardı; bu hal'in 16 vli zarfında belediyeye temin edeceği varidatla, Onuncu Yıl Şar Sinema ve Tiyatrosu adı verilen koza mağazası gibi kaç tane sinema binası yaptırmak mümkün olacaktı?... Teşhir bizden, takdir size aittir.

— Şehir içine su şebekeleri için (60) tan (500) mm. ye kadar her çaptaki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütün parçaları asfaltlanmış, şimdiye kadar olanlara her bakımdan üstün kalite ve ersafta olan KOLYE-PRİZ lerimizi toptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez bir fiatla ancak müessesemizden temin edebilirsiniz.

Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılmasını ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. No. (2)

Bizim hikâyeler

Değerli hemşiremiz Lütfi Oğuzcan'ın mevzularını Milli Mücadele menkibe ve hatıralarından aldığı hikâyelerini bir araya toplayarak bastırmakta olduğunu memnunlukla haber aldık.

Üstat, her gencin kütüphanesinde bulundurması lâzım gelen bu eserinde «Kuvayı Milliye Ruhu»nu akıcı bir üslupla destanlaştırmıştır.

«Bizim Hikâyeler», babaların, yaz tatili munasebetiyle çocuklarına verecekleri en makbul bir armağandır. Şimdiden tavsiye ederiz.

Berdan idarehanesinden temin olunur.

Doktor - Operatör

ERTUĞRUL GÜNŞOY

ADRES : Şehit Kerim

maallesi sokak No. 180

Ev No. 27

(Askerlik Şubesi civarı)

DOKTOR

REFİK KIRÇAK

Memleket Hastanesi İç

Hastalıkları Mütahassısı

Hastalarını, İtfaiye arkasında,

25 sayılı muayenehanesinde

kabule başlamıştır.

Sahibi SAMİ DURAL
yazı işlerini fiilen idare eden
Veyis Ekener
Güleğ Basımevi - TARSUS

“Yeter artık!,”

Adanada çıkan İtalyan Seyhan gazetesinin 26 Haziran 1950 tarih ve 166 numaralı sayısında: «Seyhan C. H. P. teşkilâtının ileri gelen idarecilerine son ihtar: Yeter artık!» «Kurultay için Ankara'ya gönderilecek delegeler Seyhanı temsil edemezler» «Bu delegeler zümre saltanatının mahsulüdür» «Yukarı parti kademelerini 4 yıl aldattınız, artık aldatılmaya hiç kimsenin tahammülü kalmadı!» başlıklarını taşıyan orijinal bir yazı yayınlandı.

Bu yazının, kurultay arifesinde, ötedenberi samimi olarak C. H. P. saflarında yer almış olan bir gazetede çıkmış olması ve denilebilir ki C. H. P. nin bütün teşkilâtlarında aynı o'san müzmin bir yaraya neşter vermesi sayıyı dikkat ve şayanı taktirdir. Biz bu cesur jesti C. H. P. nin istikbal bakımından, iyi bir başlangıç olarak alkışlıyor ve tebrik ediyoruz

Seyhan:

«Yıllarca devam eden bir zümre saltanatının mahsulü olan bu delegeler, Seyhanın samimi, idealist C. H. P. ilerini hangi zihniyetle müdafaa edeceklerdir? Bu partinin Adanadaki mağlubiyetini hazırlayan, fakat suçu hiç bir zaman üzerlerine almayan idareci zevat ve onların mutlak adamı olan delegelerin bir çoğu, Ankara'da ancak kendilerinin suçlarını hafiflettirecek ve yenilgilerini bütün memleketi misâl göstererek affettirmeye çalışacaktır. Halbuki Adanadaki mağlubiyetin sebepleri ve mes'uliyeti, artık bu gün itiraf edelim ki, bir zümre tahakkümünün eseridir» diyor.

Görüşümüze göre, 14 Mayıs 1950 seçimlerinin böyle feci kelimeleriyle tasvir edilebilecek bir şekilde C.H.P.'nin aleyhinde tecelli edişinin, bellibaşlı sebepleri başında «Zümre saltanatı», yer alır. Durum yalnız Adanada değil bütün yurttadır böyledir. Hem de, bu hal yalnız C.H.P. teşkilatları için değil, başka belediyeler olmak üzere, genel ve yönetim kurullu bütün teşekküller için de aynidir. C.H.P. teşkilatını zümre saltanatından kurtarmadığı taktirde, er geç tarihe karışmağa mahkumdur. Genç ve idealist parti mensuplarından cesaret ve hareket beklemek, memleketini seven her insan için bir hakttır.

Berdan

ANKETİMİZ**Belediye Meclisine kimler üye seçilmelidirler?**

İlk yazısını 2. Haziran 1950 tarih ve 47 sayılı Berdan'da verdiğimiz: «BELEDİYE MECLİSİNE KİMLER ÜYE SEÇİLMELİDİR?» başlıklı anketimiz çevremizde geniş bir ilgi uyandırmış bulunmaktadır.

O zaman da yazdığımız gibi, belediye meclisleri bir nevi büyük Millet Meclisine benzerler. Bu meclis tipki Büyük Millet Meclisinde olduğu gibi, belediye meclisleri adeta Cumhurbaşkanı selâhiyetini hâiz olan, belediye başkanını ve icra kuvveti yerini tutacak olan belediye encümenini seçecektir. Şu halde böyle bir meclisin tam randımanla çalışabilmesi için, sineğinde muhalif bir zümreye de yer vermesi lazımdır.

Burada biz seçmenlerin göz önünde bulundurması gereken en mühim mesele; şehrimizin en az dört yıllık mukadderatına hakim olacak olan belediye meclisi seçimine katılın; parti mülâhazalarını bir tarafa bırakmak, belediye meclisine kimlerin üye olmaya layık olduğunu düşünmek, bu düşüncemizi izhar ve münakaşa etmek ve neticede meydana gelecek olan listenin kazanması için çalışmaktır.

Burada hemencecik not edelim ki, Berdan yazı ailesi, anket sonucunda elde edilecek olan listenin, partiler tarafından türlü mülâhazalarla aday gösterilmeyen isimleri nezdinde teşebbüste bulunarak, serbest bir liste ile seçimlere girmeye karar vermiştir. Bir

Stalin ve Uşakları

Nafen ajansının Berlin'den aldığı bir haberde; Batı Almanya'da komünist partisinin ayrılmış olan eski kızı idarecilerden Joseph Chape'nin yeni «komünist partisi» kurduğu ve bu partinin Stalin ve uşakları ile mücadele edeceği bildirilmektedir.

İşgal makamlarının bildirdiklerine göre; bu yeni müstakil komünist partisi kuvvetli gözükmekte Stalinci komünist partisinin bir çok üyelerini kapmaktadır.

Berdan; Bu hareketin yeni Rus ihtilâli hareketinin ilk adımı olmasını ve bu suretle komünist Rusyanın içinden yıkılmasını temennî ederiz.

defa daha tekrar edelimki, maksadımız, şu veya bu parti aleyhinde çabılamak değil ideal bir meclisin iş başına gelmesi için samimi olarak gayret göstermektir.

Kıymetli hemşerilerimiz!

Allah, ilçemizi numune bir ilçe haline sokabilecek, her türlü zenginliği fazlasıyla bahsetmiştir. Maalesef bizler bu zenginlikten layık vechile istifade edememiş; mütegalibe zihniyetin girdaplarında gaffet nokusuna dalmış; dünyada eskiliği ve tarihi eserleriyle şöhet bulmuş olan bu mamureler diyarını, bu kiralları otasını, bu kiraliçeleri seyrangahını, işte bu

devamı sahife 2 de

Komünizmle mücadele

4

Hitlerin ağzındaki «emniyet sahası» tâbiri komünist efendilerde «tabii stratejik müdafaa noktası» haline çevrilmiştir. Dünya imparatorluğunu isteyen Rusya için ik batıra gelen müdafaa hattı Hint Okyanusu, Basra Körfezi, Kızıl Deniz, Akdeniz, Trieste, Berlin, Norveç hattı olabilir.

Boğazları Rusyanın stratejik müdafaa noktası olarak görenlere E. M. Friedvald şu cevabı veriyor: «Bugün uçak, stratosfer füzeleri, atom bombası devrinde bulunuyoruz. Adalar denizi bugün bir boğazdan fazla bir şey değildir. Adalar denizinin herhangi bir noktasında, yahut Belkan yarımadasının doğu sahillerinde üs kurmuş olan bir hava kuvveti, Boğazlardan içeriye girmek isteyen veyahut oradan Akdenize çıkan bir harp filosunu bundan 30 sene evvel Çanakkale boğazının iki sahilinde yerleştirilmiş olan toplar

(Devamı sahife 3 de)

Talihimizin hafif arabasının güneşten atları görülmüş ruhlar tarafından kamçılanmış gibi gidiyor; bize cesaretle dizginleri sıkı tutmaktan ve bir taştan veya bir uçurumdan korunmak için tekerlekleri bazan sağa bazan sola çevirmekten başka yapacak bir iş kalmıyor. Araba nereye gidiyor? Bunu kimse bilmiyor.

Oyle sanıyorum ki herkes kendisinden bağlamalı ve ilkin kendi saadeti temin edilmelidir; böylece sonunda bütünün saadeti temin edilmiş olacaktır. Eger herkes birer fert olarak kendi vazifesini başarı ve kendi mesleğinde gayret ederse, o zaman bütünün refahı temin edilmiş olacaktır.

Öğretmen nakilleri tekrar gözden geçirilmelidir

Yazan : MERCAN

Geçen ders yılında diğer bir çok vilayetlerde olduğu gibi i lçelerde de bir kısım öğretmenlerin yerlerinde değişiklik yapıldığı, bu değişikliklerin türlü münakaşa ve münaazalara sebep olduğunu okuyucularımız hatırlasalar gerekir.

Oyle sanıyoruz ki; bu konu üzerinde, sütunlarımızdan akseden iddia ve isnatlar, ilgili makamlar üzerinde istenilen tesiri yapmamış; bu nakillere bir oldu bitti nazariyle bakılarak, cevap bile vermeye lüzumu hissedilmemiş ve bu suretle bir çok öğretmenlerin mağduriyetine sebebiyet verilmiştir.

Bu gün; o günlerde ortaya atılan iddia ve isnatları tekrarlamak istemiyoruz. Fakat eski iktidara tasvip edilen bu halin, bir defa da yeni iktidar tarafından gözden geçirilmesini ve yapıldığı ileri sürülen haksızlıkların incelenerek bir neticeye bağlanmasını istiyoruz.

Bu münasebetle yayınlanmak üzere büromuza gönderilen «İçelin dünkü valisine açık mektup» başlıklı ve Karalokoglu imzalı yazıyı kısaltarak sütunlarımızda ahyorum.

Sayın Eşref Erkut'un Burdura tayini ile «Eden Bular» Atasözünde yazılan münasebeti gören yazar: Öğretmen nakillerinin güttüğü gayeyi izah etmekte; ilkökul programlarına kadar giren demokrasî prensipleri ve anayasa hükümlerinin nasıl baltalandığını anlatmakta; «iradenin sakatlığı, hakkın çiğnenmesi, yönetmenliğin yürümezliği ve nihayet kanunun bir çalgı aracı telâkki edilerek

(Devamı sahife 4 de)

ANKETİMİZ

Belediye Meclisine kimler üye seçilmelidirler?

(Baştafı Birincide)

gün gördüğünüz viraneye döndürmüş, kuş uçmaz kervan geçmez bir çöle çevirmişiz!

Bu memlekette, bu belediye-yi, tarihteki ihtiyaçlarına göre telar yükseltmek; her türlü güzellik ve kaymetleriyle bütün dünyanın gözlerini ve bütün seyyahların yol-harını tekrar üzerine çekecek bir

mamure haline getirecek eleman-lar vardır. Bunları bulup çıkarmak bize düşüyor.

Evet; BELEDİYE MECLİSİ-NE KİMLER ÜYE SEÇİLELİ-DİRLEK?

Neticeleri birleştirmek sure-tiyle veriyoruz.

Tarih: 29. Haziran. 1950

Ankete iştirak sayısı: 60

1— Berdan gazetesi sahibi	Sami Dural	53
2— Tüccar	Kayhan Ramazanoğlu	44
3— Çiftçi	Ethem Ongun	43
4— Doktor	Hüsni Erdem	43
5— Serbest	Besim Özbek	42
6— Avukat	Muzaffer Şüheri	42
7— Avukat	Kemal İçgören	42
8— Berdan gazetesi Neş. md.	Veyis Ekener	41
9— Fabrikatör	Reşat Karamehmet	40
10— Çiftçi	Zahit Tamer	40
11— Fabrikatör	M. Can Eliyeşil	39
12— Tüccar	Bekir Tisoğlu	38
13— Doktor	A. Nadir Hayta	36
14— Avukat	M. Nuri Gürkan	35
15— Petrolofis Bayii	Mahmut Yarman	32
16— Tüccar	Mustafa Çınar	31
17— Diş Doktoru	M. Mahir Pekcan	31
18— Çiftçi	Abdurrahman Çopur	28
19— Çiftçi	Mehmet Avcioğlu	28
20— Doktor	Mehmet Kuradacı	28
21— Çiftçi	Tacettin Boysan	26
22— Fabrikatör	Şadi Eliyeşil	22
23— Kuyumcu	Mehmet Akçora	21
24— Komisyoncu	Ali Boltaç	21
25—	Besim Açıkalın	20
26— Muhasebeci	Cemil Atasayar	20
27— Doktor	Mahir Kürklü	20
28— Rasim Dokur F.b.	Yusuf Sak	18
29— Avukat	Mustafa Boru	16
30— Tüccar	H. Nihat Kürklü	14
31— Belediye Başkanı	Hilmi Seçkin	14
32— Tarsus gazetesi sahibi- rinden	Kemal Tursun	14
33— Avukat	Needet Levent	12
34— Gülek gazetesi sahibi	Rifat Özaveri	12
35— Kunduracı	İsmail Özerol	11
36— Tüccar	Hüseyin Öcal	10
37— Fabrikatör	M. Kemal Karamehmet	10
38— Tüccar	Muvaffak Uygur	10
39— Çiftçi	Turgut İçgören	10
40— Fabrikatör	Hakkı Dörtlemes	9
41— Tüccar	Kasım Ekenler	9
42— Tüccar	A. Remzi Gözörsulu	8
43— Yazarı	Cebti Yazıcı	8
44— Tüccar	İsmail Çiğdem	8
45— Çiftçi	Mustafa Karacaaslan	8
46— Tüccar	Münir Işık	8
47— Çiftçi	İbrahim Sungur	7
48— Komisyoncu	Kâzım Okyay	7
49— Avukat	Mahmut Erdem	7
50— Halkevi Başkanı	Ali Göçük	6
51— Serbest	Behiye Tülek	6
52— Komisyoncu	İbrahim Ergünay	6

Not: Bu güne kadar anketimize aldığımız 60 cevapta, Belediye meclis üyeliklerine 43 aday gösterilmiş bulunmaktadır.

Bu cevaplar tesnif edilmiş, oy adedi ve alfabetik sıra esas ilibaz, edilerek sıraya giren 52 isim negredilmekle iktifa edilmiştir. Bundan böyle gelecek cevaplarla, negredilmeyen isimlerin adlıkları oy adedi negredilenleri geçtiği takdirde sıraya dahil edilecekler, artanlar sıra-dan çıkarılacaklardır

İdeal

Ahmet Ferit Yazıcı

Arif Nihat Asya; «Yaşamak» isimli şiirinde:

Yaşamak bir vazife olmasaydı
Ben bildirdim yapacağımı
diyor

Yaşamak bir hak olduğu ka-dar da bir «vazife» midir? Bu vazifenin gerektirdiği iş nedir? Bu yaşamaktaki hak ve vazife münasebeti nasıldır? Sadece «vazife vazife olduğu için yapılır» diye mi yaşamalı? Yoksa bizi yaşatmaya çalışan bir güç mü vardır? İşte şu anda bu soruların ağı içerisindeyim: Bir bakıma hepsinin cevabına giden yol birdir.

Gözümüzü cemiyete çevirelim:

Tanıdığımız bir kaç kişi hariç çoğu tanımadığımız insanlardır. Fakat bu insanların her biri tanımadığı bir diğerinin okul, hasta-hane, yol... gibi ihtiyacı için vergi vermekte, tanımadığı muazzam bir küllenin namus, can ve malını korumak için askerlik yapmaktadır. Bu ödevlerden kaçan bir kaç kişi hariç, büyük çoğunluk bu yükümü (mükellefiyeti) seve seve kabullenmektedir. Meselâ bir Ağrı'lı bir Edirne'li için şahsî münasebeti olmayan bir yabancıyı düşman bilmekte, Edirneli ile birlikte savaşmakta, ölmektedir. Demek ki onu bu ödev ve çağırana mağeri bir ruh, mağeri bir bağ, bir cemiyet şuru vardır.

Varılması özenlen bir gayeye elbirliği ile çalışma, hattâ o gaye için kendi canını feda etme hali bir hayal olmaktan çıkar, bir realite olursa o hal ve şuru idealdir. Fert için de durum aynıdır. Mad-dî ihtiyaç karşısında duyulan arzu bizim basit ölkümüzdür. Kavuşacağımız basit ülkelerde birlikte bi-zi hayatımızı dahi feda etmeye çağırana büyük ökü idealdir.

İdealist insan «kendini unut-muştur. «Ben»ini «biz» uğruna fe-da etmiştir.

Sen öi ki o yaşasın
Dökülecek kan onun.

Sakın hakkını var deme
Hak yok vazife vardır.

Ben yok, biz varız.

Bu ideali ve şuru kazanmış olan insan için artık yaşamın bir anlamı, yaşamının gerektirdiği bir ödev vardır. O adam artık kendini boşlukta hissetmez, dayandı-ğı bir cemiyet, istediği bir ökü vardır.

Fertleri bu şuru olmamış olan liberal demokrat cemiyetleri ancak milli tehlikeler mahmurluktan kur-tarabilir.

Halbuki milli cemiyetlerde fert kendi çalışmasının da cemiyet için olduğunu bilir. Milli cemiyetler

Devamı sahife 4 de

KOSE DEN
İşgeller
Dert bir değil ki!

«Millî mücadelede şehit dü-şen memleket evlatlarının hatırasına bir anıt dikmek; yok-sul vaziyete düşmüş olan mü-cahitlere veya evlatlarına ya-hutta eşlerine imkân nisbetin-de maddî veya manevî yardı-mında bulunmak; Millî müca-deleye ait hatıra ve vesikaları toplamak; Millî mücadele ta-rihinin yazılmasını sağlamak ve kurulacak olan anıtın mu-hafazası ve güzelleştirilmesi, için çalışmak amacıyla bir der-nek kuruluyor. Derneğin adı: Tarsus—Şehitler anıtı kur-ma ve müahidlere yardım der-neğidir. Kuruluş tarihi 8 ay evvel geçirdi, Yapıldığı iş 8 sa-atı dolduramaz. Laf aramızda, bu derneğin de diğer dernek-ler gibi yaptığı ve yapacağı bir iş yoktur. Buraya kadar yazdığımız, madalyanın ilk yü-züdür. Tek kelimeyle ifade et-tiği mana lakaydılıktır toplanır.

İşte bu dernek, İçişleri Ba-kanlığına müracaatla «Genel menfaatlara yarar dernekler, arasına katılmasını istiyor. Gaye malûm; para toplamakta güçlük çekmemek. Derneğin bu vasfı taşıdığı, tüzüğünün ilk maddesinde hiç bir şüph-e-yeye mahal bırakılmayacak şekil-de izah edilmiş. Fakat kafi de-ğil. Kırtasiyesiz iş olur mu? Olmak tabii! Bakan Bakanlık neler istiyor:

1 — Derneğin faaliyette bulunduğü valiliğin ve dernek amacıyla ilgili Bakanlığın mü-talaamamesi,

2 — Dernek umumî heyeti-tinin, genel menfaatlara hadim dernekler meyanına konulma-sı talebini ihtiva eden kararı,

3 — Derneğin ana tüzü-ğünden tasdikli beş nüsha,

4 — Derneğin kuruluşunu müteakkip yaptığı ilanı havi gazete nüshası,

5 — Derneğin genel men-faatlara hizmet noktasından amaç ve mesaisinin inkişafı hakkında muhtıra,

6 — Dernek merkezi ile şubeleri ve sair kurumlar hak-kında bir liste,

7 — Dernek üyesinin sa-yısı ve nakdî hisselerinin yıl-lik yekânı

8 — Son mali hesabata blancosu,

9 — Menkul ve gayrimen-Devamı sahife 4 de

BAĞ-I İREM

Dün, 29 Haziran 1950, musiki tarihimizin büyük şöretlerinden biri olan Hacı Arif beyin 66 net ölüm yıldönümü idi.

Henüz 53 yaşında iken gözlerini hayata kapayan Hacı Arif bey, hiç bir musiki alefi çalmadığı ve nota bilmediği halde, bir hayli ilâhî, durak, bir kaç tevşih ve 1000 den fazla şarkı bestelemiş; eserleri musiki alemimizin en seçkin parçaları olarak bu güne kadar yaşamıştır.

Hacı Arif bey 1831 de Eyuapta doğdu. Henüz pek genç yaşta iken, sesinin güzelliği ve şahaneliği ile şöret kazanmış; bu ses ona padişah Abdülmecit saraylarının kapılarını açmış; eşsiz kabiliyeti sayesinde evvela saray baş müezzini sonra hanende başlığı ve daha sonra da saray saray müzika hocasına yükselmiş ve bu vazifede iken 1884 yılının 29 haziranında vefat etmiştir. Hiçkârı Kürdî makamı onundur.

Bu münasebetle bestekârın beğenilen bazı şarkılarının güftelerini takdim ediyoruz.

Mubayyer şarkı:

Ey ateş i gamı bağrımı yak kanlı kebab et
Viren olası bâne-i kelmimî harâb et
Sâki eğerim kanını şî bezme şerab et
M hşerde sorarsırsa tîle böyle cevap et

Nihavend şarkı:

Bakmıyor çşm-i siyah feryade
Yetiş ey gamze yetiş imdade
Gelmiyor hançer-i ebru dâde
Yetiş ey gamze yetiş imdade

Segâh şarkı:

Olmas ilâç sine-i sadpareme
Çâre bulunmaz bilirim yâreme
Baksa tabîban-ı cihan çâreme
Çâre bulunmaz bilirim yâreme
Kastediyor ür-i müjen canıma
Gözlerin en son girecek kanıma
Şerhedemem halimi cânanıma
Çâre bulunmaz bilirim yâreme

Türkün kalbi vatandır

Hürüm bende vatsında, çöllerdeki yel gibi,
Hürüm bende cihanda, bir kasırga sel gibi;
İşte benim vatanım, işte benim bayrağım,
Onlar benim oldukça, daim hür kalsacağım.

Bu vatan, bayrak bana Atamın armağanı,
Kimin hakkı var onda, kim istiyor vatanı;
Bilmiyenler sorsun bir, tarihteki arslanı
Türkün cananı bayrak, Türkün kalbi vatanı.

Hürüm vatanımda hür; hür yaşar hep bayrağım
Onlara dokunana, hincımla boğacağım.
Bu vatan, bayrak benim Atamdan armağandır,
Türkün cananı bayrak, Türkün kalbi vatandır.

Orhan Özsoy

Yeni telefon hatları

P.T.T Tarsus müdürlüğünden bildirildiğine göre; Tarsusla Afyon, Eskişehir; Kütahya ve Polatlı arasında 20.6.1950 tarihinden itibaren telefon konuşması başlanmıştır. Bu şehirlerle yapılacak üç dakikalık telefon konuşması karşılığında 240 kuruştur. Okuyucularımız dikkatini çekeriz.

Komünizmle mücadele

Baştarafı sahife 1 de

kadar kolayca tabrip edebilir. Aynı mütelâlal Sovyet Rusyanın yabancı memleketlere olan ihracat veyahut o memleketlerden yapacağı ihşâlât ticareti hakkında da vardır. Bu vaziyet karşısında Boğazların müdafaa kuvveti ne olabilir? Birdenbire insana öyle geliyor ki, Rusya Çanakkaleye yerleştireceği kuvvetleri ile Karadenize girecek yabancı askerî kuvvetleri mededebilir. Halbuki modern silâh vasıtaları ile Rusya bu işi Bulgaristandaki üstlerinden de yapabilir. Buna karşı Ruslar cevap veriyorlar ve İngilterenin Süveyş kanalındaki vaziyetini gösteriyorlar. Fakat İngiltere artık atom bombası ile Akdenizdeki stratejik üslerin manzarası değişmez olduğunu ve kansız başka üslerden savunulacağını dikkate alarak Mısırı boşaltmaya karar vermiştir. Rusların buraya sahil topları yerleştirmek istediklerine hükmetmek yanlış olur. Asıl maksadın stratejik olmaktan ziyade siyasi olduğunu kabul etmek lazımdır.

Bu demektir ki, Rusyanın en büyük emellerinden biri Türkiye'ye Rusyaya katmak yani Türkiye'yi yutmaktır. Halbuki biz ne yutulur, ne de hazmedilir bir lokmayız.

Sağlık Haberleri:

Kuddusi Altinel ve İhsan Özkaynak

Haber aldığınıza göre, bir müddettenberi Adanaya taşınmış olan dış doktorlarımızdan Kuddusi Altinel; genç doktorlarımızdan İhsan Özkaynakla birlikte Tarsusta bir muayenehane açmak için hazırlığa başlamış bulunmaktadırlar. Başarılar dileriz.

Operatör Ertuğrul Günsoy

Şehrimiz memleket hastahanesi operatörlüğüne tayin edilmiş bulunan değerli doktorlarımızdan Ertuğrul Günsoy; Şehitkerim mahallesi 180 Numaralı sokak 27 Numaralı yerde hastalarını kabule başlamıştır.

Hastanemizin ameliyat kısmı tamamlandığında görevine başlayacak olan Ertuğrul Günsoy'u tebrik eder, yeni vazifesinde başarılar dileriz.

"Sevimli Haydut", filminden

Eğer bu memlekette huzur ve sükün içinde yaşamak istiyorsak; saygınlıkları ve serserileri toplatıp, köpekler gibizehirlemek lazımdır.

Oruç hakkında

Diyanet işleri reisi A. Hamdi Akseki'nin Ramazan münasebetile yaptığı hitabının «ORUÇ» hakkındaki kısmını okuyucularımıza takdim ediyoruz.

(Oruç, Allah'a yapılan bir ibadet ki insanları günlük itiyatlarının esaretinden kurtararak hak uğrunda feragat ve fedakârlığa alıştırmır, hayatın bir çok hakikatlarını ve acı cephelerini daha yakından görmeye ve daha içten duymaya sevkeder. Bu suretle, b u hakikatlara daha yakından aşina olmak sayesinde ibmal olunan bir takım insanî vazilerin ifasını hatırlatır, unutulmuş haklara saygı göstermek arzusunun ve nefis muhasebesini canlandırır, feridin öz dileğiyle ve güvenebileceği bütün kaynakların yardımıyla her iyiliğe koşmasını sağlar.

Bütün başarıları kolaylaştırarak en mühim amil, günlük itiyatların esaretini hissederek, bir müddet için olsun, bu esareten kurtulmak ve bütün itiyatları hor gören sarsılmaz bir azim bir irade hakimiyeti ile her feragat ve fedakârlığı göze almaktır.

Hayata en büyük zenginliği ve olgunluğu veren büyük başarıların hepsi, her şeyden önce, feragat ve fedakârlığın mahsulü değil mi? Bu da ancak itiyatları hor görmek ve gerektiği zaman hepsini feda etmekle mümkün olmuyor mu?

Hepimizin her lâhza en mukaddes vazife olarak ifasına hazır bulunduğumuz vatan uğrunda savaşa da böyle değil mi?

Bu mukaddes savaşa için hepimiz her şeyden önce günlük itiyatlarımızı hiçe saymayı [göz e alır, hatta o itiyatların hepsini feda etmekten haz duyar, ruhumuzun bütün feragat ve kahramanlık kaynaklarını, bütün manevî gücünü seferber eder ve bu sayede vazifeyi başarmak isteriz. Oruçta böyle manevî bir savaştır. Evet oruç, insanları günlük itiyatların ve nefsanî arzuların esaretinden kurtararak hayatın bakikatlarıyla ve bütün cepheleriyle doğrudan doğruya karşılaşmayı, daha yüksek, daha temiz, daha ilet, daha insafı bir düzen kurmak için zemin hazırlamayı gerektirir; bizi şefkat ve merhamet, hak ve adalet yolunda yürümeye sevkeder.

Oruç, Allahın rızası için yapılan bir ibadet olmak sıfatıyla bütün bu manaları insanların ruhunda yaşatır ve ruhun ilbamiyle bu manalar hayatta gerçekleştirilmeye yardım eder.

Bundan başka oruç nefsi terbiye eder, tasfiye eder, tezkiye eder, duygusuzluğu ve anlayış ufuklarını genişletir. İnsanlar arasında kardeşlik sevgi ve saygı, şefkat, mer

Devamı sahife 4 de

Öğretmen nakilleri tekrar gözden geçirilmeli

(Baştarafı sahife 1 de)

mızrap altına serilmesi karşısında bile; dilsiz, kör ve sağır öğretmen istiyenlere hoş görünmek maksadıyla yapılan değişikliklere temas etmekte; «sakat idare ve siyasetleriyle istikbalimizi karartmakta olan sabık ve mahut iktidarı, millet ölçüsünde münevver birer vatandaş sıfatıyla yeri ve sırası geldikçe» tenkit eden öğretmenlerin, Demokrat parti temayülüdür diye; sağlık kurulu raporları, kari-koca durumları, tahsildeki evlatları nazara alınmaksızın, nasıl tarumar edildiği; yalnız bu kadarla kalmayıp bu öğretmenlerin değişiklikten sonra da takip ve tehdit edildiklerini açıklamakta; sözü 14 Mayıs seçimlerine intikal ettirecek yazısına şöyle bitirmektedir:

«-Bu memleketinde de bir gün sabah olursa- gibi berceste misra beyit, kit'a ve şiirlerle, bütün ömrünce haykırmış olan o ünlü ve üstün insanlık şairimiz rahmetli Tevfik Fikret'in yüce ruhu gadol sun ki; işte nihayet bu memleketinde de artık sabah olmuştur. Hatta yıllardır devam eden zümre ve şef saltanatının ezici ve eritici baskısı altında karararı ve bunalan yüreklerle nurlu ışıklar serpen pek muhteşem bir güneşte doğmuştur. Yedi iklim dört bucak dediğimiz o en uzak Frenk ülkelerine kadar pırlanta yankılar yayarı: şu necet örneği vatanımızda anadan doğma kör gözleri bile kumaştıran demokrasi tülü tahakkuk etmiştir. O pek muhteşem demokrasi güneşinin aydınlattığı ve ısıtıcı kıvılcıkları, yarasalar gibi karantıya alışık boynlarda bile sonsuz tan ve şafak renkleri meydana getirmiştir.»

Berdan, yukarıda tarif ve tavsif edilen tan ve şafak renkleri, bu iddiaları aydınlatmaya kadar yazmakta ve gönderilen yazılara sütunlarında yer vermekte devam edecektir.

İdeal

Baştarafı sayfa 2 de

feratlarını ve bilhassa gençlerini uyanık tutmak zorundadırlar. Zira gençleri uyanık millet ölü değilse de hasta millettir.

Millet dedik; millet sosyal bir gerçektir. Bu topluluk içinde bulunmayı arzulayan her insanı çağırarak bir «vazife» vardır. Milletten huzur ve refahına çalışmak işte bu vazifenin adı ideal; bu idealin adı milliyetçiliktir.

Oruc hakkında

(Baştarafı sahife 3 de)

hamet ve muavenet bağlarını sağlamıştır. İnsanların derdlerini paylaşmalarına imkân verir ki, bütün bunların islâm istilabında ve islâm dilindeki karşılığı «Takva»dır. Ve Kur'an-ı Kerim, orucun hedefi Takva'dır diyor.

Takva duygusunu benimseyen her müslüman, milletinin, memleketinin inkişaf ve saadeti uğrunda her feragat ve fedakârlığı seve seve göze alır. Bu feragat ve fedakârlığın gayesi olan hakiki insanlığı, islâmın yaydığı güzide ahlak ve yüksek faziletleriyle yaşatır.

Dert bir değil ki!

Baştarafı sahife 2 de

kul eşya ve matlubat defteri.

10 — Genel menfaata haddim olduğun testiki talibine mezuniyet veren genel toplantı zabıtnamesi.

İşin bu safhası da, yani madalyanın ikinci yüzü de görülmüyor ki kırtasiyeciliktir.

Şimdi bu iki derdi birleştirilim; lakaydlık ve kırtasiyecilik! Birbirini körükleyen iki dert! Gelinde işin içinden çıkıl!

Haydi diyelimki, Bakanlık, yukarıda sözü geçen örnek için bu evrakın temamlanmasını istemekte haklı! Ya «Veremle savaş derneği», için ne buyrululur? Aynı evrakı veremle savaş derneğinden de istiyorlar. Hayret doğrusu, hayret. Bırakalım efendim, bırakalım. İhtik bu kırtasiyecilikten artık.

Kırtasiyeyi tamamlamak için lakaydlığı davet. Sağık doğrusu. Dert bir değil ki!

Çıvaldız

T. C. Zirâat Bankası

Vadesiz tasarruf hesapları
1950 yılı ikramiyeleri.
İstanbul ve Ankara'da
8 EV,

Ayrıca **200,000 Liralık**
Para ikramiyeleri.

Ev kazanan isterse bedelini alabilir.

Acele 150 Liralık bir hesap açtırınız.

Her 150 lira için ayrı bir kur'a Numarası verilecektir.

ÇEKİLİŞ TARİHLERİ:

10 Mart, 15 Mayıs çekilişlerinde yalnız para ikramiyeleri; 30 Haziran, 31 Temmuz, 29 Ağustos, 30 Eylül, 28 Ekim, 30 Aralık çekilişlerinde ise, bazılarında ikiger ev olmak üzere hem ev hem para ikramiyeleri vardır.

İkramiye giriş şartlarını Bankalarımızdan öğreniniz.

Tuhafiyeci Bahri Yüksek

Tarsus: Küçükminare
No. 8

Her nevi Tuhafiye ve Gelir vergisi defterleri ve faturaları ile perakende satış listeleri satılır ve istiyenlere lüzumlu izahat verilir.

BERDAN

Cuma günleri çıkar,
Haftalık, Müstakil Gazete

Sahibi

SAMI DURAL

Yazı İşlerini fülen idare eden
VEYİS EKENER

İdare yeri: Şadırvanlı Han

Hususi daire — TARSUS

Yılığ: 5 Lira

6 aylığı: 3 Lira

Sayısı 10 Kuruş

Resmî ilanların satışı 30 kuruş
Hususi ilanlar pazarlığa tabidir.

Bastıldığı yer :
GÜLEK Basımevi—Tarsus

Doktor - Operatör Ertuğrul Günsoy

ADRES: Şehitkerim mahallesi sokak No. 180

Ev No. 27

(Askerlik Şubesi Cıvarı)

DOKTOR Hüsnü Erdem

Belediye cıvarı — No. 24

— Şehir içine su şebekeleri için (60) tan (500) mm. ye kadar her çaptaki boruya kolayca bağlanabilir. 7 atmosfere mütehammil, bütün parçaları asfaltlanmış, şimdiki kadar olanlara her bakımdan üstün kalite ve evsafı olan KOLYE-PRİZ lerimizi toptan ve perakende olarak rekabet kabul etmez bir fiatla ancak müessesemizden temin edebilirsiniz.

Belediyelerimiz; yalnız bu tip kolye prizlerin kullanılmasını ile şehir su şebekesinin emniyetini sağlayabilirler. No. (2)